

Sveicarai pripažino Lietuvą

Taika pasirašyta

Lenkų siautimas Vilniuje

1,000 žm. žuvo Indijos sukilime

Sveicarija pripažino Lietuvą.

WASHINGTONAS, rugp. 23 (Liet. Inf. Biuras) — Sveicarija pripažino Lietuvos respubliką de jure.

Lenkai patys riša Vilniaus priklausomybę.

WASHINGTONAS, rugp. 23 (Liet. Inf. Biuras) — Eltos pranešimu lenkai uždare Vilniuje pirmą lietuvių gimnaziją kur mokinas 400 mokinių. Taip pat uždare Vilniuje ir lietuvių mergaičių gimnaziją.

Lenkai persekioja Vilniuje lietuvius.

WASHINGTONAS, rugp. 23 (Liet. Inf. Biuras) — Eltos pranešimu lenkai uždare Vilniuje pirmą lietuvių gimnaziją kur mokinas 400 mokinių. Taip pat uždare Vilniuje ir lietuvių mergaičių gimnaziją.

Vilniuje naikinama lietuvių spauda.

WASHINGTONAS, rugp. 23 (Liet. Inf. Biuras) — Eltos pranešimu, vienos savaitės tarpe ant Lietuvių laikraščių uždėta 90,000 markių pabaudos.

Lenkai uždare Vilniuje laikraštį.

WASHINGTONAS, rugp. 23 (Liet. Inf. Biuras) — Eltos pranešimu, Vilniuje Lenkų valdžia uždare laikraštį einantį Rusų kalba "Vilenskoje Slovo".

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., Aug. 26, 1921 as required by the act of Oct. 6, 1917

Taikos sutartis su Vokietija jau pasirašyta.

Pasirašyta ją vakar. Senatoriai patenkinti sutartimi.

BERLINAS, rugp. 25. — Karas tarp Vokietijos ir Jungt. Valstijų, kuris tęsėsi nuo bal. 6, 1917, formaliniai užsibaigė šiandien.

Atskira taikos sutartis tarp Jungt. Valstijų ir Vokietijos tapo pasirašyta šiandien 5 val. po piet. Vokietijos užsienio reikalų ministerijoj. Po ja pasirašė Amerikos komisierius Berline Ellis Loring Dressel ir Vokietijos užsienio reikalų ministeris Dr. von Rosen.

Vokietijos-Amerikos taikos sutartis turėjo būti pasirašyta vakar ir viskas buvo prirengta, bet paskutinėj valandoj iškiljo techniškių dalykų ir komisierius Dressel paprašė atidėti iki šiandien, kad jis galėtų susišinoti su Washingtonu.

Taikos sutartis dabar laukia Vokietijos reichstago ir Jungt. Valstijų senato ratifikacijos.

Pasirašymas vakar (seređoj) Viennoj taikos sutarties su Austrija tik netikėtai supuolė su diena, kurioj turėjo būti pasirašyta ir taika su Vokietija, kadangi Amerikos atstovai Berline nežinojo kada sutartis su Austrija bus pasirašyta.

Bus greitai ratifikuota.

WASHINGTON, rugp. 25. — Naujoji sutartis su Vokietija buvo šiandien parodyta senato užsienio reikalų komitetui ir visi komiteto nariai, kaip republikonai, taip ir demokartai liko ją patenkinti. Pranašaujama, kad ji bus ratifikuota senato be didelių ginčų.

Tekstas sutarties nebus skelbiamas iki nebus žinios iš Berline apie pasirašymą po jėga (Kitomis žiniomis, tekstas nebus skelbiamas iki po ratifika-

vimui, kad publika negalėtų apsvaiginti sutarties pirmiau, negu tai bus padaręs senatas). Kiek sužinota, sutartis užveria tuos pačius dalykus, kurie pažymėti taikos rezoliucijoj ir sustiprina niekurias dalis ne patvirtintos Versailles taikos sutarties.

Sutartis su Vengrija nebus perduota komitetui, bet manoma, kad jis yra panašus į Vokietijos sutartį.

Tyli apie amnestiją.

WASHINGTON, rugp. 25. — Baltasis namas šiandien atsisakė patvirtinti ar užginčyti žinioms, kad buvęs prezidentas Hardingas paskelbsias visuotinę amnestiją po pasirašymu sutarties su Vokietija.

Prezidentas jau pirmiau yra pareiškęs, kad jis neteiks amnestijos pirm negu bus paskelbta taika. Bet nuo to laiko nebuvo įrodymų, kad prezidentas tikrai mano savo žodį išlaikyti.

Pašalino profesorius.

Universitetui nepatiko kam jis užstojo už negrus.

LYNCHBURG, Va., rugp. 25. — Virginija militarinio instituto taryba nutarė pašalinti iš vietos profesorius Robert T. Karlin, kuris tulą laiką atgal parašė "atvirą laišką" Arkansas gubernatoriui, įrodymas, kad Elaine riaušės sukėlė patys baltieji ir kad apie dešimtis negrų neteislingai liko nužudyti. Jis reikalavo, kad gubernatorius atmainytų bausmę, arba įsakytų naują jų bylos negrinėjimą.

Universiteto taryba labai įsisteidė tuo prof. Karlinu laišku ir abelnu jo gynimu negrų teisių, nusprendė kad tas yra kenksmingas institutui ir pašalino profesorius iš vietos.

1,000 žmonių žuvo Indijos sukilime.

Sukilimas apima du distriktus ir nuolatos plėsiasi.

LONDONAS, rugp. 25. — Exchange Telegraph žinia iš Bombay sako, jog manoma, kad daugiau kaip 1,000 žmonių žuvo riaušėse Malabar distrikte, Anglijos Indijoj.

Kelios geležinkelio stotys yra suardytos. Tirunagadi 20 kareivių iš Leinster pulko yra atkirsti.

Taip jau pranešama, kad maistinėms eina iš šalies ir gilumos ir Calicut, pajūryj. Centru sukilimo yra šiaurinio Ponnani distrikto, 38 m. į pietryčius nuo Calicut.

Daug susirėmimų su kareiviais buvo.

Anglijos valdžia Indijoje tvirtina, kad sukilimą sukurstė agitatoriai. Visi sukilėliai esą mahometonai.

Lenkų valdininkų suktybės.

Pardavinėja pieną, kurį Amerika siunčia Lenkų beturčių vaikams šelpiti.

BERLINAS, rugp. 24. — Loove, Galicijoj, tapo susekto biaušius lenkų valdininkų suktybės, del kurių keletas kaltininkų jau areštuota. Išėjo mat į aikštę, kad tie valdininkai pardavinėjo įvairiems spekuliantams pieną, kurį Amerika siunčia beturčių vaikams šelpiti. To pieno jie, kaip pasirodė, pardavė už 9 milijonus markių.

Militaristų demonstracija.

BERLINAS, rugp. 25. — Vokietijos monarchistai ir militaristai, atsakydami į neseniai buvusią milžinišką demonstraciją prieš karus, šiandien surengė savo demonstraciją už "sekamą karą". Visi didieji militaristai čia buvo. O jais vadovavo gen. Ludendorff. Ex-kaizeris prisijungė jai pasveikinimui iš Doorn, linkėdamas, kad monarchistinė dvasia rodytų kelią busiančioms kartoms. Buvo čia ir kaizerio sunus Eitel Friedrich, geležinės divizijos komandotojas gen. von der Goltz, kuris puolė Rygą, ir jo talkininkas Avalov Bermon, su kuriuo ir lietuviams teko kariauti.

Keli pulkai buvusių kareivių perėjo prieš gen. Ludendorffą, kuris paskui jiems laikė prakalbą apie busiantį karą ir laimėjimą. Jis tarp kitko pasakė: "Žiūrėdamas į jus, kurie pasilikote ištikimi jūsų prasiškai pavaldinystės, aš esu tikras, kad mūsų vaikai sudraskys į skutus pažeminančius Versailles dokumentus." Kiti militaristai, visi jie generolai, irgi kalbėjo apie sekamą karą, apie reikalingumą laikyti kardą aštrią, o gen. von der Goltz pasakė: "Mono divizija (geležinė) bus pagrindu sekamai Vokietijos armijai. Kiekvienas kareivis tebėra ištikimas kaizeriui ir tėvynei ir atsislepis į pašaukimą, kada ateis laikas."

Militaristų demonstracijoj dalyvavo apie keli tūkstančiai žmonių iš visų Vokietijos dalių. Tai tikrai buvo visų monarchistų su militaristais sueiga ir pasirodymas. Valdžia nekludė demonstracijai nė nebando stabdyti kalbėtojų už jų išdavišką kalbą.

True translation filed with the postmaster at Chicago, Ill., Aug. 26, 1921 as required by the act of Oct. 6, 1917

Rockefelleris bando pasigriebti Rusijos aliejų.

Duos \$2,500,000 kreditų. Jei gaus monopoliją ant Rusijos aliejaus.

BERLINAS, rugp. 25. — Pasak Berline vaigstancijų žinių, Anglijos-Amerikos finansistų grupė, kuriai vadovauja Standard Oil Co. (J. D. Rockefellerio) interesai, duos už \$2,500,000,000 kreditų Rusijos sovietų valdžiai už taip plačias aliejaus koncesijas, kurios pasidaro praktiškai monopolija.

Tvirtinama, kad sutartis tapo pasirašyta pamedėlyj. Jos išpildymą garantuoja nepartinis pildomasis komitetas, kuris dabar prižiūri šelpimo darbą.

Sakoma, kad sutartis be kitoko taip jau nustato, kad jokių kitų koncesijų nebus duodama be tos Anglijos-Amerikos grupės užgimimo.

Airija jau pridavė atsakymą Anglijai.

Atsakymas paliekas duris atviras taryboms. Mušij paliauba tęsis.

LONDONAS, rugp. 25. — Airijos respublikonų armijos komandotojas Robert C. Barton, lydimas Gaelic League Londone prezidento Art O'Brien ir komendanto J. McGrath, šiandien 1 val. po piet. iškėlė premieriui Lloyd George Airijos atsakymą į premiero laišką rugp. 13 d. de Valerai, kuriame nepripažįstama Airijai teisės atsiskirti nuo Anglijos ir atsiskaitoma pavesti Airijos Ulsterio ginčas užsienio arbitracijai.

Oficialiniuose rateliuose kalbama, kad atsakymas užbaigia tarybas, bet tekstas atsakymo nėra skelbiamas iki visos kabinetas apsvaistys tą atsakymą.

Nepertaukia tarybų.

DUBLINAS, rugp. 25. — Pasak žmonių, kurie matė tekstą, de Valeros kabineto atsakymas premieriui Lloyd George, kurį užgryė Dail Eireann, palieka duris atviras tolimesnėms taryboms su Anglija.

Nariai sinn feinerių pildomio komiteto sugrįžo į savo distriktus. Jie turi instrukcijų, kad Airijos respublikonų armija neturi laukti mušij paliaubos. Rytą bus laikomas viešas Dail Eireann posėdis, kuriame bus perskaitytas tekstas atsakymo Anglijai.

Konstantinas susirgo.

PARYŽIUS, rugp. 25. — Pasak gautų žinių, Graikijos karalius Konstantinas, kuris dabar lankosi Mažosios Azijos fronte, sunkiai susirgo (Eskishehr ir buvo 12 min. nualpęs. Šaukiama daktarus iš Athenų.

PINIGŲ KURSAS.

Vakar, rugp. 25 d., užsienio pinigų kaina, perkant jų ne mažiau kaip už 25,000 dolerių, bankų buvo skaitoma Amerikos pinigais šiaip:

Anglijos 1 svaras	\$3.70
Austrijos 100 kronų	12c
Belgijos 100 frankų	\$7.60
Danijos 100 kronų	\$17.10
Finų 100 markų	\$1.55
Francijos 100 frankų	\$7.75
Italijos 100 liru	\$4.28
Lietuvos 100 auksinių	\$1.25
Lenkų 100 markų	6c
Olandų 100 guldenų	\$31.25
Norvegų 100 kronų	\$13.35
Švedų 100 kronų	\$21.70
Šveicarų 100 kronų	\$17.02
Vokietijos 100 markų	\$1.25

Pienas nupigintas 2c.

CHICAGO. — Bowman Co. paskelbė, kad nuo rugs. 1 d. pieno kvorta bus nupiginta 2c., o puskvortė 1c. Nuo tos dienos pienas parduodamas po 12c. kvortai, 7c. puskvortei ir 16c. pusei pintės smetonos.

Nupiginimas daromas todėl, kad ir ukininkai beveik trečdaliu nupigino pieną pristatytoms. Dabar pieno kompanijos moka ukininkams biskutų daugiau kaip 3c. už pieno kvortą. (Pirmiau mokėjo virš 5c., bet iš miestiečių lupė po 14c.)

Kitos pieno kompanijos dar nėra paskelbė nupiginimo, bet jos prisidėjo padaryti tai už dienos ar kitos.

Suokalbšis nužudyti Obregoną.

MEXICO CITY, rugp. 25. — Policijos viršininkas paskelbė, kad susekus suokalbį nužudyti Meksikos prezidentą Obregoną, tapo areštuoti gen. Jesus Salas Lopez, komanduojuojas nedidelio kareivių burio Morelos valstijoj, Anastacio Saavedra ir Fernando Gonzales Gomez.

Didelis gaisras Maskvoje.

LONDONAS, rugp. 25. — Iš Helsingforsio pranešama, kad keletą dienų atgal prasidėjęs tirsčiausias apgyventoj Maskvos dalyj gaisras vis dar tebesiuria. Keli šimtai namų sudegė.

20 žuvę gaisre.

HELSINGFORS, rugp. 25. — Pasak žinios iš Petrogrado, 20 žmonių žuvo ir keli namai liko sunaikinti gaisruose trįjose Maskvos dalyse.

Indija turi 319,075,132 gyventojus.

LONDONAS, rugp. 25. — Šiandien tapo paskelbta daugiau skaitlinių iš padaryto Anglijoj ir jos kolonijose cenzo.

Sulig to cenzo, Indija turi 319,075,132 gyventojus, Pietinės Afrikos Unija 1,521,635 gyventojus (skaitant vien euro piečius), Australija — 5,426,008 (neskaitant laukinių tautų) ir Naujoji Zelandija — 1,218,270 (irgi neskaitant laukinių čiabuvių). Airijoje, delei ten esančių sumišimų, gyventojų surašinėjimo negalima buvo padaryti.

Don Chafin grąsinimai.

MADISON, W. Va., rugp. 25. — Dar prieš angliakasiams pradėjiant žygiavimą Boone pavieto šerifas John L. Hill paskelbė, kad jis be jokio pasipriešinimo perleis juos per savo pavietą. Kadangi jo paviete nėra kompanijų mušėjų, tad jam pilnai pakanka 3-4 pagalbininkų ir jis su jais nemano bandyti sulaukyti angliakasių.

Bet kitaip kalba Logan pavieto šerifas Don Chafin. Jo pavietan organizuoti angliakasiai negali nė kojos iškelti, tad jis, suprantama, negali praleisti ir visos angliakasių armijos, kuri gali sukelti ir jo terorizavimą neorganizuotus angliakasius. Jis iškalno paskelbė, kad iš surinks visus mušėikus ir vėlės nė vienam žygiotojų gyvam įeiti į jo pavietą. Jis sakosi turis apie 500 gerai ginkluotų mušėikų pastoti kelią angliakasiams.

SKAITYKIT IR PLATINKIT "NAUJIENOS"

W. Va. šaukiasi kariuomenės

Angliakasiai maršuoja į Mingo pav.

Angliakasiai kausi su Logan pavieto mušėikomis.

6,000 angliakasių eiga į Mingo pavietą. Gubernatorius šaukia federalinės kariuomenės.

CHARLESTON, W. Va., r. 25. — Boone pavieto prokuroras H. Mullins iš Madison švarkar praneša, kad Logan pavieto šerifas Don Chafin ir 300 ginkluotų mušėikų muša su dideliu būriu ginkluotų angliakasių ties Blair, Logan paviete. Pirmesnės žinios, sakė, kad 4,000 ginkluotų angliakasių eina į Mingo pavietą lauzyti ten karo stovį.

(Don Chafin yra ne tik pavieto šerifu, bet anglių kompanijų privatiųjų mušėikų vadas. Don Chafin viešpatijoj negalėjo pasirodyti nė vienas organizuotas angliakasis, kad jo mušėikos nenužudyti. Logan pavietas yra West Virginijos mušėikų tvirtovė).

Angliakasiai yra ginkluoti.

RACINE, W. Va., rugp. 25. — Nuo 4,000 iki 6,000 ginkluotų angliakasių, einančių į Kingo pavietą, jau pasiekė šį miestelį. Angliakasių tikslu yra sulaužyti Mingo paviete karo stovį, kurį gubernatorius Morgan ten paskelbė keli mėnesiai atgal.

Armija angliakasių pasiekė miestelį rytumtyj, o prieš pietus apsisotojo Indian Creek stovykloj trumpam poilsui, kad paskui vėl pradėtų žygiavimą.

Angliakasiai yra apsiginklavę didžiuoj Winchester ir armijos šautuvais, bet niekurie turi tik revolverius, o tuli net nesėsi senus nuo civilinio karo ir medžiojamuosius šautuvus.

Sakoma, kad su maršuojančiais angliakasiais yra ir "angliakasių angelas" "Motina" Jones, 80 m. kovotoja už darbininkų teises.

Gubernatorius reikalauja, 1,000 kareivių.

WASHINGTON, rugp. 25. —

Auksinai dar neina brangyn

Iš pirmesniųjų metų galima matyti, jog Vokietijos markės ir Lietuvos auksinai atpinga vasarą ir rudenį, o pabrangsta žiemos laiku. Kol kas taip yra ir šiais metais, ir dabar vasarą auksinai yra labai atpingę. Todel dabar yra geriausias laikas pinigams siųsti Lietuvon, nes už dolerį dabar pasiūsi daugiau auksinų negu pasiūstum žiemą.

Naujienu pinigų siuntimo skyrius yra didžiausia lietuvių pinigų siuntimo įstaiga Amerikoje, ir Naujienu siunčiami pinigai greičiaus pasieks Lietuvos negu kieno nors kito. Naujienu duoda pilną gvarantiją už pinigų siunčiamus perlaidomis ir duoda paprastas gvarantijas už savo čekius. Naujienu išmaito didesnes pinigų sumas pagal pigiausio dienos kurso, koks tik yra New Yorke ar Chicagoje. Naujienu yra korespondentu didžiausio Lietuvos banko — Lietuvos Prekybos ir Pramonės Banko Kaune. Naujienu siunčia pinigų ne tik Lietuvon, bet ir į visus kitus svieto kraštus. Siųsdami pinigų, visuomet kreipkitės į Naujienu Pinigų Siuntimo Skyrių.

NAUJIENU PINIGŲ SIUNTIMO SKYRIUS
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

Kas Dedasi Lietuvoj

NEM. RADVILISKIS,

Pasvalio ap.

St. Seimo nario lankymasis. Tai vienas tolimiausių Lietuvos kempelių. Jis yra pačiam iškišulyj tarp Apaštos ir Nemunėlio. Kitoj pusėj Nemunėlio jau Latvija. Žmonės čia basiai nuogam del buvusio karo. Daug žmonių dar nesugrįžo iš Rusų, taigi dar daug laukų guli dirvonais. Ir sugrįžusiems sunku gyventi, nes reikiata atsistatyti, pradėti iš naujo ukininkauti, o nėra iš ko. Tačiau žmonės čia kaž kaip tyliai, nenusiskysdami savo bėdas neša ir visomis pajėgomis stengiasi iš vargo išbristi. Žmonių susipratimas čia gal didesnis, kaip kur kitur, ir kitiems save vesti ne labai leidžia. Per birželio 23 d. mitingą, St. Seimo nariui P. Ruseckui pranešimą padarius, buvo priimta ši rezoliucija:

"Mes, Nemunėlio Radviliskio valsčiaus piliečiai susirinkę gausingame mitinge ir išklausę St. Seimo nario Rusecko pranešimą, širdingai dėkojame jam ir vienu balsu reikalaujame:

1) kad žemė būtų dalinama bežemiems ir mažžemiems vel tui po tiek, kiek gali apdirbti vienas žmogus su savo šeima pagerintais įrankiais;

2) reikalaujame žodžio spaudos ir agitacijos laisvės visiems darbo žmonėms ir visoms politinėms partijoms". (L. Uk.)

BUTNIUNAI, Vaškų val.

Jaunimo darbai. Apylinkės jaunimas šiuo laiku ypač pradėjo dirbti ir jo tarpe matyti geriausių norų darbuotis kultūros srityj. To jaunimo tarpe mažai rasi rukančių, o girtuokliavimas visai "nemadaj". Pasigerti viešoje vietoje laikoma didžiausia panieka. Čia praėjusį Kalėdų laiką buvo kaime surengtas šeimyninis vakarėlis. Suvaidinta, "švintant". Atlaikyta rimta paskaita ir jaunimą "žmogaus gyvenimo tikslas", socialinėje kryptyje, mok. šiaulių gim. A. Liepos. 3 dieną surengta Pučionių dvare "nepaprasta gegužinė": suvaidinta du veikalai: "Tiktai niekam nesakyk!" ir "Švintant". Suvaidino, kaip retai galima kaime pamatyti. Žydai Liepai, pasirodžius scenoje visa publika plyšo juokais. Atlikta du monologai. Po vaidinimo Liepa pasakė karštą kalbą, apie reikala jaunimui lavintis.

Jaunimas energingai griebėsi darbo ir nori suorganizuoti atskirą kuopą "Aušra", bet vietinė apskrities valdžia nuo pernai meto išlaikys paduotus įstatus ne per senai grąžino juos, kaip netinkamus. Nežinau kodėl; apylinkės jaunimas nėra priešvalstybinis gaivalas, tai kam jau trukdyti organizuotis. Pavasarininkų gana daug kuopų įsikūrė. Jie nieko neveikia, o jaunimo priklauso prie jų labai daug. (L. Uk.)

Vilniaus Miesto Tarybos antisemizmas.

(Ž. R. M-jos Spaudos Skyr.)

Vardu "pasikėsinimas ant mūsų taisy" Vilniaus žydų laikraštis "Unser Tog" tapino Vilniaus Miesto Tarybos plenarinio posėdžio iš š. m. liepos 7 d. apyskaita. Posėdžio dienotvarkėj buvo ilgas klausimų sąrašas, kurių tarpe septintoj vietoj buvo dabartinės žydų bendruomenės memorandumas apie neteisėtumą, Miesto Tarybos daromus del subsidijų išmokėjimo žydų įstaigoms. Apšvarščius pirmus 6 punktus pirmininkas Bankovskis (endekas) visai netikėtai žydų atstovams praleido 7-tą punktą, sakydamas, jog kadangi dienotvarkėj yra daug

neatidėliojamų svarbių klausimų, tai jis nutaręs tuoj pareiti prie tolimesnio punkto, kuriame kalbama apie labai "svarbių" klusimą del nustatymo mokesnio karvėm ir ožkom.

"Unser Tog" toliau praneša: Pasibaigus svarstyti šį labai svarbų ir skubotą klausimą, pirmininkas priminė susirinkimui apie dar svarbesnį ir neatidėliojamą klausimą — del taksos vėžėjams, kuri stovi 10 vietoj dienotvarkėj. Atstovas Šapiro prašė pirmininko, kad jis laikytųsi dienotvarkės, t. y. statytų svarstymui 7-tą punktą. Pirmininkas su pasipiktinimu atsakė, jog vien tik jis turi teisės nustatyti ir net pakeisti dienotvarkę ir jei jis randas, kad tas ar kitas klausimas yra svarbesnis ir skubnesnis, tai jis gali atidėti mažiau svarbius klausimus ir svarstyti svarbesnius. Dr. Vigodskis pastebėjo, kad nustatyti dienotvarkę priguli pirmininkui, bet pakeisti ją gali tik planumas. Į tai Bankovskis (pirmininkas) atsakė, jog jis turįs teisės pastatyti pirmiau dienotvarkėj svarbesnį klausimą. D-ras Vigodskis su pasipiktinimu atsakė: jei yra svarbesni klausimai, kaip našlaičiai be duonos, seneliai, mirštantieji badu ir liekantieji be pastogės, tai tegul pirmininkas stato balsavimui klausimą apie dienotvarkę. Balsų dauguma, prieš žydų balsus, nutariama, kad vėžėj klausimas yra svarbesnis. Beto dar reikėjo svarstyti 8-tą punktą apie aprovizacijos skyriaus darbuotę.

Tuomet d-ras Vigodskis atsisotjo ir kreipėsi į žydų atstovus žydų kalba: "Draugai, išieikim iš čia; su šia kompanija mes čia nebe turime ką veikti."

Žydų atstovai pradėjo apiešiti posėdžio salę. Atstovas Liubeckis (demokratų partijos) paprašė žodžio ir didžiausiu susijaudinimu pradėjo laikyti protesto prakalbą žydų kalba. Pirmininkas norėjo jį sulaukyti, suriškęs, jog jis neleis kalbėti žydiškai. P. Liubeckis nepaklausė jo ir kalbėjo toliau žydų kalba.

"Aš grieščiau protestuojau prieš žydų reikalų ingnoravimą Magistrate"... Lenkų publika atsisotjo ir suriko pirmininkui, kad jis neleistų kiekvienam kalbėtojui kalbėti. Kalbėtojas gi tęsė savo kalbą:

"Antisemitinė Miesto Tarybos politika pykina kiekvieną dorą žmogų; Jūs norite spekuliuoti mūsų senelių ir vaikų gyvybe!"

Sukilo didžiausias triukšmas ir pirmininkas uždarė posėdį. Triukšmo metu D-ras Bigodskis sugrįžta į posėdžio salę ir lenkiškai šiaip kalba:

"Šios dienos posėdis parodė, jog Vilniaus Miesto suvyvaldybė stovi ant žemo kultūrinio laipsnio. Todėl iš tokios nelemtos savivaldybos nebegalima nieko laukti ir su tokia savivaldyba nėra ko skaitytis. Mes, žydų atstovai, rasime botagą jums! Mes kreipsimės į vidurinės Lietuvos valdžią ir ji, reikia tikėtis, geriau supras, kaip gerbti mūsų teises ir nubausti kaltuosius."

Žydų atstovai ir keli lenkų kairieji atstovai ploja ir susirinkusieji didžiausiu susijaudinimu skirstosi.

Klaipėdos kraštas.

Prūsų Lietuvių Tautos Susivienijimo Taryba įteikė vyriausiam Santarvės komisariui tokio turinio pareiškimą. Klaipėdos kraštas del to yra atskirtas nuo Vokietijos, kad dauguma jo gyventojų ne vokiečiai, bet iš senovės lietuviai. Todėl ir karą laimėjusios valstybės skyrė tą kraštą Lietu-

vai. Per savarankio gyvenimo laiką paaiškėjo, kad ukiro ir finansų atžvilgiu kraštas negali gyventi savarankiai: iš Lietuvos ir iš kitur reikėjo atsivežti duonos už 17 milijonų, o didžiausia pramonės dalis sustojo del medžiagos stokos; sustojo ir jūros prekyba. Vokiečių pastangos, priešingos Lietuvai, turi slapta tikslą; sugriauti kraštą ekonominiui, — paskui atiduoti Vokietijai.

Didžiausios krašto įplaukos, beveik 30 milijonų, palmtos iš prekybos su Lietuva.

Iteikta okupacijos valdžiai liepos 16-d. rezoliucija yra kenksminga tikriems krašto reikalams; jos nurodymai neteisingi. Be to, kai kurių organizacijų atstovai pasirašė po ta rezoliuciją, neturėdami įgaliojimų.

Del visa to Taryba tikisi, kad krašto teisingoj ir padėčiai atitinkamoj formoj bus prijungtas prie savo senosios motinos žemės.

Klaipėdos krašte vis auga vokiečių ir prancūzų bendrovių skaičius su dideliais kapitalais. Gyventojai pradeda nerimauti, spėdami, kad prancūzai neužligo savo bendrovių akcijas perleis, lenkams, kuriems tuo būdu patvys Klaipėdos krašte įsigalėti. Tuo reikalu rengiama daug mitingų. (Elta).

Lietuvos gydytojams bei medicinos mėgėjams ir Amerikos lietuvių daktarams.

Kurdami savo nepriklausomybę, mes turime būti pasiryžę sukurti ir jos pagrindą — savąją lietuvišką kultūrą. Mokslo atžvilgiu mes turime tapti lygus su kitomis pasaulio tautomis. To reikalauja mūsų nepriklausomybės idėja, to reikalauja mūsų tautinė garbė.

Medicinoje mes taip pat turime stengtis susilyginti su kultūringomis pasaulio tautomis.

Ši bei tą mes jau esame padarę. Turime sanitarinę krašto ir kariuomenės organizaciją, turime Raudonojo Kryžiaus D-ją su jos įstaigomis, turime apie 50 ligonių Higijenos ir Rentgeno Institutų ir kitų sanitarinių įstaigų, įsteigėm Kauno Medicinos Draugiją, Medicinos knygyną, akušerių ir seserų kursus, leidžiame "Medicinos" laikraštį, išleidome šiek tiek brošiūrų, įstatymų, taisyklių, instrukcijų sveikatos reikalais, galop, įsteigėme Aukštųjų Kurso medicinos skyrį.

Bet mums dar daug trūksta.

Ypač trūksta mums medicinos literatūros. Mūsų jaunuomenė neturi iš ko medicinos mokytis, mūsų medikų inteligentija neturi kuo savo intelektualinį reikalavimų patenkinti, mūsų liaudis neturi iš ko pasimokyti sveikatai saugoti. Trūksta vadovėlių medicinos mokymams, ir aukštajai ir vidurinėms. "Medicinos" laikraštis pernai ėjo kas mėnuo, šiemet jis ėmė eiti du kart per mėnesį, nors galų su galais ir nesuveda. Jis turėtų eiti tačiau kas savaitę, kad galėtų padaryti visą tą įtaką mūsų gyvenimui kurią jis galėtų padaryti.

Kurybos, intelektualinių jėgų mūsų tautoje nestoka, turime jos pakankamai. Reikia tik mums pinigai į vieną kruvą suvaukti, kad toji kuryba galėtų visai kaip reikiant išsireikšti.

Del to mes nutarėm įsteigti tam tikrą Fondą medicinos raštams leisti, kurs koncentruotų ir gaivintų mūsų leidžiamąją galą medicinos srityje.

Draugai! Jūs žinote, kad šioje gadynėje nėra vienas, kad ir kilniausias darbas nėra galima be pinigų. Nieko nelaukdami siųskite savo auksinius Fondų ir kitus prie to paraginčite. Broliai Amerikiečiai! Jūs žinote, kad karo nuniokioje Lietuvoje pinigų maž tēra. Jūs visada buvotė gyvi opiesiems mūsų tautos reikalams. Pasiskubinkite su savo doleriais!

Visi, kas tik galite ir kiek tik galite, remkite Kauno Medicinos Draugijos Fondą medicinos raštams leisti.

Fondo pirm. Dr. K. Grinius, Sekret. Dr. J. Zengulys, Išdin. Dr. P. Avizonis

Pabaltės laikraštinkai Kaune.

[Nuo mūsų korespondento]

Begyvendinant Pabaltės valstybių sąjungos idėją šios šalys rodo didelio viena kita susidomėjimo. Neseniai Kaunan lankėsi Latvių ir Estų pramoninkai. Jie stengėsi apčiuopti dirvą, kiek būtų realaus išrovavimo susidėti bendrai ekonominio gyvenimo tvarkytų.

Dabar šie Lietuvos, Latvių ir Estų visuomenės upo ir minčių reišėjai — laikraštinkai visų pakraipų ir srovių keleta dienų intensyviai posėdžiavo, tarėsi, kaip vieni kitiems pagelbėtų, padėtų. Jų uždavinys nelengvas. Juk laikraštinkas turi paliesti visus gyvenimo keiliamus klausimus, turi būti politikas, o čia jau sunku kuriam nors klausime įvairių nusiustatymų žmonėms rasti ką nors bendra.

Bet Pabaltės valstybių spaudos atstovai ir dešinieji ir kairieji rado bendro darbo — tai skleistį savo krašte "Sirdingo sąjungos" idėją.

Kai kuriose srovėse sąjungos mintis jau senoka, — tai visų kaimynių valstybių socialdemokratų. Kaip seni jie patys, taip lygiai senas nusistatymas: su kaimynais ginčius rišti susitarimo, taikio būdu. Taigi ir sąjunga seniai jų laukiama. Socialdemokratas Švabė (latvis) pasitarime birželio 1 d. įrodinėjo, kad Latvių socialdemokratų dar 1919 metais nusprendę visomis pajėgomis eiti į trijulės Pabaltės Sąjungos įkurimą. Tik lenkai daug pinklių skersai kelia stato, nes jų vedamoji imperialistinio avantiūrizmo politika atstumia nuo jų visus, o jie nenori likti į Sąjungą neįėję.

Pasitarime be principinio nusistatymo buvo svarstomi šie klausimai: kultūrinis bendradarbiavimas, pasikeitimas spaudos veikalais, pasikeitimas mokslininkais ir įsteigimas bendro informacijų biuro, kad sekmingiau kovojus su priešininkų propaganda.

Latvių-Estų svečiai (16 žmonių) domėjosi ir Lietuvos sodžium. Tuo tikslu darė ekskursijas Nemunu ir kitur. Labai nuosirdžiai svečius priėmė Jurbarko gyventojai. Vaziavo po miestelį; vaišino gardžiu jurbarkiečių išrastu uogų vynu ir pagaliau surengė šokių. Už vis daugiausia įspūdingas ir iškilmingas buvo Veliuonos gyvenotojų priėmimas. Nors jau buvo 11 val. vakaro, prie Nemuno prieplaukos laukė minia žmonių su žibintuvais. Išlipus į krantą lietuvaitės, apsilikusios tautiniais rubais, bėrė gėles. Vietos klebonas svečius nuvedė į Gedimino pilies kalną, kur rodė istorines liekanas ir davė visiems atminčiai iškastų katilė grūdų. Bažnyčioje atlaikė pamaldas. Vaišino

pienu ir suriu ir orkestru i prieplauką palydėjo.

Kitą dieną laikraštinkams pagerbti įtaisė pietus St. Seimo frakcijos. Bepietaujant visa eilė kalbėtojų reišė tvirto įsitikėjimo gretia ir patvaria trijų kaimynių valstybių Sąjunga. Daug upo davė "laisvą", nepripažįstanti "diplomatijos" tarpe čia susirinkusiųjų, Tumo — Vaižganto kalba, kurioj jis kvietė laikraštinkus, — kadangi jie nėra vyriausybės atstovai, — buti atvirais, nieko neslėpti ir visus politikavimus palydėjo rusų mylimiausiu priežodžiu... Išėjo tikrai Vaižgantiskai, bet nešlykščiai. Buvusios ten ponios norėjo jį subarti, bet... su Vaižgantu ne-pirksi...

Daug Seimo atstovų ir laikraštinkų palydėjo Latvių ir Estų svečius į stotį. Pilni meilės ir draugingumo jausmų atsisveikinom: "Iki pasimatymo!" J. S.

Pašovė pikietuotoja.

OKLAHOMA CITY. — Omen Langseth, Smythe Printing Co. neuninis užveizda, šiomis dienomis pašovė Floyd H. Kirby, unijos pikietuotoja. Kirby ket kas da randasi ligoninėj, bet greit pasveiksias. Užveizda liko patrauktas atsakomybėn. Jis kaltinama pasikėsinimu nužudyti Kirby. Langseth prisipažįsta šovęs į Kirby. Kauciją už Langsethą uždėjo kompanija.

SKAITYKIT IR PLATINKIT "NAUJIENOS"

Mildos Teatras

PRADEDANT PANEDĖLY, RUGPJ. 15, 1921

bus atdaras kas vakarą—

ir Nedėliomis, po pietų—

Paprastai vakarais—Balkonas 11c, apačioj 22c
Kainos: Subat. ir Ned.—Balkonas 17c, apačioj 28c

Puikūs Vaudeviliai ir Krutamieji paveikslai.

TIKTAI PER 10 DIENŲ

CALIFORNIA VYNUOGĖS

"Puikiausias ant Marketo"

VYNO VYNUOGĖS — puikiausios, saldžiausios, didelės baltos uogos, 30 svarų dėžė \$4.50
MUSKATALY VYNUOGĖS — California pasididžiavimo, 30 svarų dėžė 5.00
MAMOTO RIESUTAI — popieriniai lukštai, puikiai ant marketo, 10 svarų dėžutė už 3.50
RAZINKOS — Saldžios, be sėklų, 80 svarų dėžė 5.50
Gvarantuojame viršminėtus produktus kaip augščiausios rūšies ir aplaikst geriausiame stovyj.
Vynuogės išsiųsime ekspresu, kitus dalykus freitu, jei kitaip nebus reikalaujama.
Kad aprūpinus savo kostumerius, išsiųsime su kiekvienu užsakymu 100 svarų.
CUKRAUS — čysto smulkaus, 100 svarų maišelį \$4.98
Išpildyk šį kuponą ir pasiųsk su užsakymu.

CALIFORNIA GRAPE AND ORANGE CO.,

607 Congress Bldg., Detroit, Mich.

Įdėta rasite money order ant \$..... už ką prisiuskit man

.....svarų VYNO VYNUOGIŲ \$.....

.....svarų MUSKATALY VYNUOGIŲ \$.....

.....svarų RIESUTŲ \$.....

.....svarų RAZINKŲ \$.....

.....svarų CUKRAUS \$.....

Vardas miestas

Valst. gatvė ar box No

Sviežiena!

Jau vėl išdirbau 2 naujas atvirutes. Viena, kaip Zulkovskis vinda, o kita kaip Zulkovskis vinda. Jis Zulkovskio asarų pasidarė upė.

Turiu ir daug kitokių k. t. Zulkovskis Vilniaus spaustuose. Lietuviškas pūdymas su lenkiška kiaušienės. Lenkiškas elgėta. "Baltoji višta". "Panie-panie". Paderevskis su pianu ir išlavimas.

Tai gi jei mylit patys gardžiai pasiuokti ir kitus pasiuokinti, tai paratruokite šią atvirutę. Jis labai gražiai padarytos. Kaina 6 už 30c, 12 už 50c. Adresuokite:

Lithuanian Press

199 New York Ave.,

Newark, N. J.

European American Bureau
Fablonas ir Mickiewicz
vedėjai
Buvę A. Petratis ir S. L. Fablonas
Siuntimas pinigų, laivakortės, pasportai ir tt.
NOTARIJAS
Real Estate, Pašokos, Insurance ir tt.
809 W. 35th St., Kamp. Halsted St.
Tel.: Boulevard 611.
Val.: 9 iki 6 kasdien
Vak.: Utar. Ket. ir Sub. iki 9 vak.
Ned.: iki 3 po pietų.

Kl. Jurgelonis
ADVOKATAS
DUODA TEISIŲ PATARIMUS
Vakarais nuo 6 iki 8 val.
Panedėly, Seredoj ir Pėtynčioj ofise šiuo adresu
2816 So. Michigan ave.
Telef. Victory 9082

V. W. RUTKAUSKAS
Advokatas
29 So. La Salle St. Room 324
Tel. Central 6390
Vak.: 812 W. 33rd St., Chicago
Tel. Yards 4681

JOHN KUCHINSKAS
LIETUVIS ADVOKATAS
2201 W. 22nd St., kertė Leavitt St.
Telephone Canal 2552.
Valandos: 4 iki 6 po pietų, ir nuo 7 iki 9 vakare.
Veda visokias bylas, visuos teisnuose. Ekzaminavoja Abstraktus, ir padirba visokius Dokumentus, perkant arba parduant, Lotus, Namus, Farmas ir Biznis. Skolina Pinigus ant pirmo morkiaus ant lengvų išlygų.

Tel. Randolph 2598
A. A. SLAKIS
ADVOKATAS
Ofisas vidurindėstyj
ASSOCIATION BLDG.
19 So. La Salle St.
Valandos: 9 ryto iki 5 po pietų.
Panedėliais iki 8 vakare.
Namų Tel.: Hyde Park 8395

S. W. BANES
ADVOKATAS
Val.: 9 A. M. iki 5 P. M.
1311 Rector Building
79 West Monroe Street, Chicago.
Phone Central 2560
Rez. 3214 S. Halsted St.
Yards 1015. Val.: 6 iki 9 vak.

Tel. Haymarket 3669
JOSEPH W. GRIGAL
Lietuvis Advokatas
Kambaris 306, Home Bank Bldg.
Kamp. Milwaukee ir Ashland Aves
Ofiso val.: nuo 9 iki 5 ir nuo 7 iki 9 vakare.

Phone Boulevard 6301
ANTANAS GREJUSKA
Generalis
Kontraktoriaus ir
budavotojas.
Budavojame ir taisome.
1401 W. 47th St., Chicago.

DIDŽIAUSIAS LIETUVISKŲ KNYGŲ SANDELIS
J. B. AGLINSKAS
3238 So. Halsted St.,
CHICAGO, ILL.

New Peoples Electric Co.
(Not Inc.)
L. DAMBROWSKIS
savininkas
1711 W. 47th St.
Tel.: Yards 413
Tarpe Hermitage ir Paulina.

Suvedame dratus ir sudedame fixtu res i 6 kambarių namą už \$69.00.
Persitikrinimui kreipkitės pas mus arba telefonuokite, o mes su teiksime apkainavimą. Darba visuomet gvaran tuojame.

Taipgi, laikome elektr. įrankių krautuvę ir taisome viską namieje. Musų kainos prieinamos.

VANAGAS
Visi reikalaukit "Vanago" N. 12, kuriame rasite iš korto dokumentus, aiškiai parodančius, kur J. S. Vasilauskas padėjo Susivienijimo L. R. K. 40,000 dolerių.
O kituose "Vanago" NN. rasite dar žingiedesnių dalykų! —
"Vanago" kaina 2 dol. metams, 1 dol. pusei metu ir 15c vienas.
"Vanagas" R. D. 24, Box 109,
So. Akron, Ohio.

KORESPONDENCIJOS

KENOSHA, WIS.

Popo skandalas. — Darbai. — Komunistai.

Rugpjūčio 8 d., apie 9 val. vakaro, įsitraukęs naminėlis rusų "popas" (batiška) parvažiavo "tekis" namo. Cerkvė ir sveitinė yra sykiu. Ten pat įtaisyta kambariai popui ir sargui. Popas pasibeldė į duris, bet sargas negreit jį teisiėjo. Del to popas taip įsiuto, jog puolėsi mušti sargą L. Alesevičių. Pastarasis išstrūkęs iš šventiklo namų, išbėgo į gatvę ir ėmė šaukti: "karaul, gelbėkite!" Subėgo daug žmonių, jų tarpe keletas ir rusų. Popas atsiraitojęs rankoves smogė vienam rusui į veidą. Pastarasis taip atsisėdė, kad popas apsisuko, kai amerikoniška bolė. Tuo tarpu važiavo pro šalį dviračių horvatas. Popas stvėrėsi vyti jį. Tas klausia: "What?" O popas jam į ausį. Ir horvatas nuriudėjo į pakalnę (mat, cerkvė stovi ant kalno). Popas pasivijo jį. Bet čia horvatas numetė švarką ir ėmė šventyti "popą". Pastarasis tik sako: "Aš tave žinau". Jeigu nebūtų įsimaišęs ašis, tai horvatas būtų užmušęs popą. Pasprukęs iš horvato rankų popas įsilipo į kalną ir šaukia: "Podi siuda". Bet tuo tarpu subėgo daugiau parapijonų ir nuvedė popą į kambarį. Sako, ten jam da gerokai įpylė į kailį ir paguldė į lovą. Parapijonys ir sargą įvedė į jo kambarį. Bet popas nerimavo. Jis atsikėlė ir užžiebė elektrą. Sargas, kai kulką, spruko per duris ir ėmė šaukti: "Užmuškite tą prakeiktąjį, jis jau du kartus mane mušė". Tačiau šį kartą popas jau nieko nedarė. Ant rytojaus susirinko parapijos delegatai ir klausė savo ganytoją, ką jie turį daryti su juo. Girdi, nedarykite nieko, maldavo popas. Aš pats paduosiu prašymą, kad mane kur nors kitur iškeltų. Pasilikti čia man sarmata.

Darbai čia eina nė šio nė to. Rugs. 15 d. didžiulė lovų dirbtuvė Simmoris Co. nukapojė savo darbininkams algas — po 10 centų nuo kiekvieno dolerio. Nuodolinių darbui mokama irgi daug mažiau. Kur pereitais metais į 10 val. buvo lengva uždirbti \$12, tai šmet reikia dirbti iš visų pajėgų, kad uždirbtų į 9 val. \$5.00, o daugiausia — tai \$6.00. Štai tau ir Amerika. Buvo paskelbta, kad šmet mokyklos bus mokamos. Tėvai pakėlė protestą. Į protestą atsakyta, kad mokyklos visai neat-sidarys, bet paskui nusileido — prisizadėjo atidaryti gruodžio mėnesį. Pagalios, noroms-noroms tėvai sutiko pirkti bonus — vieną kiekvienam vaikui, kuris lanko mokyklą. Bonui mokama \$10.00. Tokių tai dalykų dedasi "laisvų" Amerikoje. O vienok da yra žmonių, kurie remia ir gatavi galvas guldyti del egzistuojančios sistemos. Vis tai pasaulinio karo padariniai.

Nors darbai ir eina — dirbame 5 dienas po 9 val. dienų, o kairur dirbama net ir 5½ dienų, — bet bedarbių yra daug. Tatoi galima išaiškinti tuo, kad iš dirbtuvių atleista nemaža darbininkų. Sakysime, pereitais metais kai kuriuose departamentuose dirbo 60 žmonių, o dabar ten palikta tik 20. Nežinia, kas čia bus, kada žiema ateis. Šiaip darbininkų judėjime nieko naujo neįvyksta. Visas veikimas dabar susideda prie piknikų. Kaip visur, taip ir čia yra nemaža tokių, kurie vis da tebetiki į bolševikišką rojų. Kiek laiko atgal vienas rusas išvažiavo į Maskvą, bet dabar maldauja, kad kuogrečiausia jam prisiųstų laivakortę. Bet iš bolševikijos pasprukti nelengva — neišleidžiama. Nežiurint

to, Kenosha bolševikai vis da galvas guldė už sovietus ir netiki savo bičiulio pranešimams. Tokis jau, mat, jų budas: nepačiūpinės, — nepatikės.

— Senas Kenoshietis.

(Atsiūsta)

Lenkinimas Lietuvių ir Baudžiava Lietuvoj.

(Pabaiga. — Žr. 197 nr.)

"Bet to dar negana. Lenkinimas lietuvių per kunigų luomą vyko pasekmingai nuo laiko įvedimo Rymo Katalikų tikėjimo Lietuvoje iki septynioliktam šimtmėčiui, kada tai atsirado reformatorių, Luterio ir Kalvino judėjimas. Pasekėjai tie reformatorių, praplatinimui savo įtakos lietuvių tarpe, pradėjo leisti knygas lietuvių kalba. Tas tad nekatalikų judėjimas pagimdė lietuvių raštiją. Rymo Katalikų tikėjimo vadai tada pradėjo kreipti domą į svarbą spaudinto lietuvių žodžio, ir štai pasirodė katalikų autorių raštai lietuvių kalba. Bet kada jėzuitai užėdė savo mokyklą Vilniuje, ir savo darbais nupuldė reformatų įtaką lietuvių tarpe, štai vėl pranyko lietuvių raštija, ir jėzuitų mokykla Vilniuje tapdama Lietuvos universitetu prapalino visai lietuvių kalbą, ir visi lietuvių priversti tapo rašyti lenkų kalba. Ačiu, tam, kunigų pasidarbavimui, mūsų broliai lietuvių pakėlė lenkų literatūrą ant aukščiausio laipsnio išsivystymo, o lietuvių raštija paliko vystykluose.

"Mokyklos Lietuvoj visos buvo arba kunigų vedamos arba po jų itaka. Tose mokyklose buvo auklėjama lietuvių jaunomėnė. Tose mokyklose nebuvo vartojama lietuvių kalba, ir todėl netik lietuvių dvasia, bet ir lietuvių kalba išdilo tarp apsviestų Lietuvos vaikų. Lietuvių kalba paliko nuosavybę tos dalies Lietuvos žmonių, kurie mokyklos nelankė. Ir tik nuo laiko prapalino baudžiavos, kada ukinkinų vaikai pakliuvo į rusų vedamas mokyklas, atsirado vėl raštų lietuvių kalba, bet iš jų raštų mažai kuris tapo spausdintais, nes lietuvių spauda buvo uždrausta Lietuvoj. Su atgijimu ukinkinų laisvės, dingus baudžiavai, pradėjo kilti ir tautiškas lietuvių susipratimas, prasidėjo aušra. Toj aušroj štai ir randame ir Tamstos pirmą prasiūdinimą tuose pamintuose rašteluose, — "Litwini i Polacy", ir "Ruch Wszelchlitewski." Nuo tų tai laikų ir tęsimiame Tamstos vis tankesnį prisidėjimą prie lietuvių chiegiečių judėjimo. Tėmijome Tamstos straipsnius apie lietuvių ir Lietuvą amerikoniškuose laikraščiuose, ir galų gale pamplietus anglų kalba leidžiamus delei supažinimo Amerikos publikos su lietuvių tauta. Todel, garbė už lenkinimą lietuvių ne Tamstai, bet kunigams priklauso, ir tą turi pabrėžti.

"Juk dar nėra taip seni laikai, kada lenkų ir lietuvių kunigai tvėrė Amerikoje bendras lenkų-lietuvių parapijas. Tamsta, kaip "liberalas", nesimaitel niekados parapijų tvėrėjų tarpe. Garbė tad už vienijimą lenkų ir lietuvių ir tame ne Tamstai, bet kunigams priklauso. Bet to dar negana. Atėjo laikai, kada atgimusi lietuvių tauta pradėjo aiškėti raštuose leidžiamuose lietuvių liberalų. Tų liberalų tarpe gal pirmą vietą užėmė Dr. Jonas Šliupas. Jisai tai, su kun. Burba, pradėjo skirti lietuvių nuo lenkų. Mat nevisi kunigai yra vienokios dvasios. Kada tas skirstymas prasidėjo, tai ką darė lietuvių kunigai? — Seni lietuvių amerikiečiai tą pamena. Vardas "šliuparnių" tur but neišdils iš lietuvių tautos at-

minties. Tame tai laike ir užgimė pirmu kartu vardas "be-dievius", liberalas", tautininkas, etc. Kunigai tuose laikuose dar nebuvo pajėgę leisti savo laikraščių, gal neturėjo išgalės pirkti popierą ir juodylą, — tada vartojami buvo supuvę kunišiniai, plytgaliai, grumstai ar stačiai gatvės purvai. Tokiom priemonėm tada naudojosi kunigai ir jų pasekėjai pagerbimui lietuvių tėvynainių. Bet išvarumas tų "liberalų" atliko savo tikslą, — lietuvių tapo atskirti nuo lenkų, ir prasidėjo tvėrimas grynai lietuvių bažnyčių ir grynai lietuvių parapijinių mokyklų, nors, kaip gandai eina, dar tose parapijėse mokyklose ir dabartiniais laikais pasitaiko matyti lenkės seserys, auklėjančios lietuvių vaikus. Lenkystė kunigų dar ir dabar, laike kovos Lietuvių su Lenkais, yra matoma pirkime lenkų bonų Kiek tame yra teisybės, nežinau, bet yra privedami vardai tų lietuvių klebonų, kurie yra pirkę lenkų bonų net už tukstančius dolerius.

"Bet ir to dar negana. Tamstai "Draugas" priskyrė garbė už skaldymą lietuvių vienybės. Nuotikiai pereitų kelių metų, net pats lietuvių suvažiavimas Washingtone, birželio 1, bm., aiškiai prirodė, kad ta garbė priklausė jau ne kam kitam kaip tik profesoriam iš "Draugo" redakcijos, kurie dėjo visas pastangas kad tas suvažiavimas neįvyktų, o kad nepaisant tų pastangų jis įvyktų ir pasisekė, padidėjęs suvažiavime dedamos buvo pastangos kad tą pasisekimą sugriauti. O kada ir tos pastangos nuėjo veltui, kada šmeižtai "Draugo" patraukti tapo atsakomybėn to suvažiavimo, ir kada tas suvažiavimas paskyrė "Skundų Komitetą", kuriam "Draugo" užmetinėjamai turėjo but patikrinti prirodymais, tai tada klerikalų burelis, su "Draugo" profesoriais prysakij, pasijautė kaip į kilpas, savo rankom nupintas, pakliuvę, ir iš suvažiavimo išsinešino. Palikę atstovai tada "Draugo" pabėgėlius palydėjo iš suvažiavimo su tokia jausmu, kokių lydi žiamis yra visi šmeižikai, kuriuos paprastai vadiname "šeškais".

Užbaigė mano draugas savo išvadžiojimus, ir žiūrėdamas man stačiai į akis, tasė: — "Ar Tamsta ir toliau tylėsi? Ar leisi tiems melagiams, kurių pirmėjimai įvedė Lietuvon ir lenkiškumą ir baudžiavą, skleisti lietuvių tarpe neapykantą vienas kito? Ar leisi teršti lietuvių garbę, ar leisi toliau klaidinti tamsių minių protavimą? Juk turį plunksną aštrią kaip kirvis, kirsks per makaulę tiems Lietuvos išgamoms, kad jie antros Lietuvai baudžiavos neprirengtų!"

Nutilo. Mano akyse pasirodė visas vaizdelis dabartinio klerikalų triuso taip Amerikoje, kaip ir Lietuvoj. Matau pragaištingą jų darbą, bet lygiai matau, kad minios jau yra pakilusios iš miego. Nesuskaldys jie lietuvių vienybės, ir nepasiglemė Lietuvos po savo letena. Ar verta taigi eiti į ginčus su šmeižikais, kurie, kaip šešakai smarvė paleide, uodega palenkė bėga nuo teisybės, kaip štai atsitiko Washingtone lietuvių suvažiavime.

Ar verta stabdyti tuos melus klerikalų organų? Ne, tegul jie juos didina, kol susirinks tokia didelė tų melų galybė, kad jie patys juose paskės, visų žmonių pasmerkti ant amžių, o Lietuva gyvuos kaip laisva (liberališka) tauta per visus amžius.

Juozas J. Hertmanavičius.

Nori numušti algas. [Iš Federuotosios Presos] DALLAS, Texas. — Namų Statytojų Asociacija pasiryžo numušti murpinkams \$2.00 die-nai. Priešingu atveju jie grasi-na parsigabenti 150 steriklaui-zių. Unijos viršininkai stoja už tai, kad 90 dienoms prabėgus jiems būtų mokama \$11.00 die-nai. Dabar jie gauna \$12.00 die-nai.

L. G. D.

(Nuorašas)

Dr. A. L. Graičiūnas, Chicago, Ill. — Lietuvos Atstovybė Amerikoje.

Šiuomi pranešame, kad Tamstos siųstieji pinigai del Žiburėlio Moksleivių Draugijos sumoje 2900 auksinų, Perlaides No. 13782, likosi išmokėta balandžio 27 d. 1921 m. iš, Kauno Ap-skričio Iždinės per paštą, kaip tai matoma iš prisiųsto nuo Lietuvos valdžios pakvitavimo.

Skyriaus vedėjas.

Balandžio 27 d. 1921 m. įga-ilojų p. Zuzaną Augustiniene atsiimti du tukstančių devynis šimtus auks.

Parašai: Felicija Bortkevičienė, Vyresnysis Iždininkas, Buhalteris.

Su originalu sutinka, sekretor. Jaunimas, pagal Žiburėlio Draugijos atsišaukimą, tukstan-čiais vėriais prirengiamosna mokyklosna (Civil service) iš-blyškę, išalkę, išbadę ir kas su jais atsitiks, jei neateisime pagalbon. Pusiaukelėje įgis džiova ar kitas ligas alinančias įjėgą kuno ir proto.

Amerikiečiai, mes nusiskundžiame, kad Lietuvoj nėra tinkamų valdininkų, kad jie sulenkėję, ar sumaskolęję. O kada šaukiasi į jų pagalbos pagaminimui šviesių, rimtų ir praklinių valdininkų, tai jų kurtys, jųs nejauslūs, jųs laukiat, kad kas kitas jums pagamintų reikalingus žmones prie gyvenimo vairo.

Pasirupinkime mes patys. Duokime čia skatiką kitą ir už metų kitų Lietuva bus tvarki ir tvirta.

Aukais siųskit L. G. D. Cent-ran. Dr. A. L. Graičiūnas.

Kapojimas plieno darbininkų algų.

United States Steel Corpora-tion paskelbė pėnėčioj, rugpjū-čio 19 dieną, kad korporacijos darbininkų algos, pradėdant rugpjūčio 20 dieną, bus apkapo-tos 20 nuosimčių.

Tatai reiškia, kad United States Steel Corporation bėgiu keturių paskutinių mėnesių nu-kapos saviem darbininkam algas 45 nuosimčiai.

Priešpaskutinis algų kapoji-mas buvo padarytas 1 d. gegu-žės; šitas paskutinis — 20 d. rugpjūčio. Tačiau reikia pasa-kyt, kad per tą laiką algos tapo apkapotos tris sykius.

Kaip tai atsitiko? Nagi ve kaip: gegužės mėne-sy nukapota algos; liepos 16 d. korporacija paskelbė, kad ji ne-bemokės pusantrios mokesties už viršialik, kurią mokėjo iki tol. Kompanija neskaitė to savo žy-gio algų kapojimu. Darbinin-kam tačiau jis reiškia algų nu-kapojimą.

Kada pirmas algų kapojimas tapo paskelbta, korporacija aiš-kino daranti tatai, idant tuo bu-du galėjus pigiau pardavinėti savo dirbinius. O kai plieno dirbiniai šiek-tiek atpigis, tuo-met pramonė sukrusianti.

Dabar korporacija "susigrie-bė", kad ji nukapojė darbininkų algas permažai. Taigi atitaisė "klaidą".

Vienok abejotina, kad ir po šito kapojimo darbai sukrustų.

POLISH NAVIGATION CO.

Trumpa kelionė į LIETUVĄ, RUSIJĄ, UKRAINĄ ir LEN-KIJĄ.

Smarkiu, dideliu, modernišku dviejų šriubų laivu

S. S. NEW YORK

Išplauks rugs.—Sept. 14-tą į ANTWERPĄ ir DANZIGĄ.

S. S. JOSEF PILSUDSKI

Išplauks tiesiai į DANZIGĄ Spalio—Oct. 6-tą.

Trečia klasė į ANTWERPĄ \$100; į DANZIGĄ \$135 ir \$5 takų. Atsišaukite: 1819 Broadway, NEW YORK.

Organizuoja chiniečius.

SAN FRANCISCO. — Oi Won Jang, chinetis baigusių Kalifor-nijos universitetą, organizuoja socialistų kuopas tarp savo vien-pačių. Chiniečių apgyventojų miesto dalyj jis laiko gatvėse prakalbas. /Iki šiol jam jau pa-sisekė įkurti socialistų kuopa iš 90 narių.

Pasak Jango, socializmu la-biausia domisi tie chiniečiai, ku-reikalavimas yra aštuonių valan-dų darbo diena.

Rusų revoliucija ir-gi nemažai

prisidėjo prie chiniečių išbudini-mo. Jis mini vieną Chinijos universiteto prezidentą, kuris yra labai radikalių pažvalgų. Tačiau San Franciscoj labiausia rašosi prie organizuojamos kuo-pos chiniečiai — darbininkai. Gi studentai yra labai konservaty-vūs.

Chinijoj unijoms priklauso daugiausia socialistai, nors da-bartiniu laiku jų svarbiausias reikalavimas yra aštuonių valan-dų darbo diena.

BALTIJOS-AMERIKOS LINIJA

Tiesi kelionė į LIETUVĄ PER PILIAVĄ (Karaliaučio prieplauką) arba per LIBAVĄ, HAMBURGĄ-EITKUNUS

Šiuomi linksmu mums pranešti, kad mes pasidarbavom idant mu-sų pasażierai, O YPATINGAI LIETUVIAI, galėtų keliauti STACIAI Į PILIAVĄ.

Lietuviai važiuodami į Piliavą, aplenkia Lenkų juostą (Korido-rą) ir privalo turėti tikrai lietuvišką pasportą; jokių vizų ne reikia.

Susinešimas su Piliava tai yra nauja šaka mūsų reguliariško susinešimo su Hamburgu, Danzigu ir Liepojom, o del Lietuvių tai trumpas ir parankus kelias namon dasigauti.

S. S. LITUANIA rugs. 27 S. S. ESTONIA Spalio 5
S. S. LATVIA rugs. 21 S. S. POLONIA Spalio 12

Taipgi tiesi kelionė tarpe Libavos-Danzigo-Halifakso ir Canados

Visi laivai turi puikius kambarius trečios klasos keleiviams Kreipkitės prie mūsų agentų jūsų mieste.

"Pasiskubink, kol nepervėlu"

Pasiųskit pinigų "savo tėvynėn" dabar, o gausite pilną dolerio vertę.

Mes pristatome vietos lietuvių pinigus Lietuvon į kaimus ir miestus, per savo daugybę agentų.

Dabartinis Europos pinigų nuopuolimas, suteikia pro-ga dabartinės žemos vertės Lietuvos pinigų.

Kreipkitės prie langelio No. 27, o apsirupinsit grei-tai ir teisingai ir ant savo naudos.

PASISKUBINKIT, KAD GAVUS SAVO PINIGŲ PILNĄ VERTĘ DABAR

BANKO VALANDOS: Utarinkais ir subatomis 9 val. ryto iki 8 val. vak. Kitomis biznio die-nomis 9 val. ryto iki 4 po pietų.

Noel State Bank

1 MILWAUKEE AND NORTH AVENUES

VISŲ ŽMONIŲ BANKAS

KLEIN BROS

HALSTED, 20TH ST. AND CANALPORT AVE.

Vyrams čysto vilnono Navy melynai \$25 seržiaus siutai \$16.75

Vyrams ir vaikinams rudeniniai modeliai.

Čysto vilnono navy melynų seržiaus siutai, kurie visuomet atrodo puikiai, pas mus už ne-tikėtą kainą! Todel ir yra \$16.75 kuomet tikrai \$25!

Graziai pasiuti, tankaus au-dimo, rudeninio storumo, čysto vilnono melynų navy seržiaus — tai iš ko šie siutai pasiuti!

Naujausių stailų. Kotai susta-tyti sulig regulacijų, 3 guzi-kais, graziai pamušti. Miera 35 iki 44.

Jums reikalingas siutas šiam rudenij — štai proga isisteigti ir pinigų sutaupyti. Negali pra-leisti šios progos.

NAUJAS RUDENINIS PASIRINKIMAS. Praktiškai pilnutis — vyrams ir vaikinams rudeniniai siutai po \$60 iki \$25! Mes esame headquarters Hart Schaffner & Marx ir Kuppenheimer drabužių.

Atdara subatomis iki šešta val. vak.

WM. L. MATULIONIS, P. O. West Frankfort, Ill., (U. S. A.)

AKUSERKA Mrs. A. Michniewicz 8101 S. Halsted St., kampas 31os gat. Ofiso Tel.: Boulevard 9708. Naiktimis: Yards 3654.

Salgusit Aku-lerijos kolegi-ję; ligai prak-tikavus Penn-silvanijos hos-pitalinėse. Pa-sekmingai pa-tarnauja prie gimdymo. Duo-da rodą viso-kios ligose moterims ir merginoms.

Tel.: Yards 6666 Boulevard 8448 DR. V. A. SIMKUS Lietuvis gydytojas, Chirurgas Akusėras 8203 So. Halsted St., Chicago. Valandos: 10-12 v. r., 1-3, 6-8 v. v. Nedėliomis 10-12 ryto.

Telefonas: Boulevard 7042 DR. C. Z. VEZELIS Lietuvis Dentistas 4712 South Ashland Ave., arti 47-tos gatvės

DR. YUSKA 1900 So. Halsted St. Tel. Canal 2118 Ofise valandos: nuo 10 ryto iki 8 vakare. Rezidencija: 2511 W. 63rd St. Tel. Prospect 3466

DR. M. T. STRIKOL'IS Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas People Teatro Name, 1616 W. 47th St., Tel. Boul. 168 VALANDOS: 6 iki 8 vak. Nedėl. 10 iki 12 ryto Res. 2914 W. 43rd Street Telephone McKinley 263

Telephone Yards 6382 DR. M. STUPNICKI 8187 So. Morgan St., Chicago, Ill. VALANDOS: Nuo 8 iki 11 ryto ir nuo 5 iki 8 vakare.

Telephone Van Buren 294 Res. 1189 Independence Blvd. Chicago DR. A. A. ROTH RUSAS GYDYTOJAS ir CHIRURGAS Specialistas Moterikų, Vyriškų, Vaikų ir visų chronikų ligų Ofisas: 3354 So. Halsted St., Chicago. Telephone Driver 9693 Valandos: 10-11 ryto; 2-8 po pietų, 7-8 vak. Nedėliomis 10-12 diena.

DR. P. ŠIMAITIS Naprapath Gydaus be vaistų, be operacijų 8:00 ryto iki 12 val. 2:00 iki 5:00 v. v. kasdien, išskiriant ketvergus. Vakaraus pagal susitarimą. 2418 W. 45th St., Chicago.

DR. M. STAPULIONIS Gydaus be gydytulių ir be operacijų 3347 Emerald Ave. 9 iki 11 ryto ir 9 iki 10 vakare Tel.: Boulevard 9397 731 W. 18ta gat. 2 iki 8 vak. Tel.: Canal 279

DR. C. K. KLIAUGA DENTISTAS 1821 So. Halsted St., Chicago, Ill. Valandos: 9-12 ryto ir 1-9 vak. Phone Canal 257

Pranešimas. NAUJA KNYGA "RECEPTEI IR SEKRETAI". (Apsisaugojimas nuo įvairių ligų). Nuo visokių epidemijų kokios ne-but. "ECZEMA" (Ekzima) taip va-dinama, visokios formos užsisėn-ju-sios odos ligas. Minima knyga "Lais-vė" kritikavo, bet dabar ateina daug padėkavonės laišku ir su dovanomis. Ant 11to, puslapio, R. O. Mostis ir muilas toliu vardu; pasiųskite į Lie-tuvą, nes ten serga 90% odos ligoms. Pasiųdydysit rudus šlaikus, pleskams, plaukų alinimą, niežus, šašus, dede-r-vines ir karpas, kornus, nuospaudas, ir naktinius išbėrimus; kojų pirštų išpuvimus, neišėjimus. Mokinti nelai-ko nė jokių spuogetį ant savo kuno. Del gvyvės kaltinėlio (Vaginal). DIAMOND ANTISEPTICS IR LY-SOL Smirdantis, bet plačiai vartojami. Francuziška spessarie, ir "IDEAL" pumpa randasi tik pas mo-kintus. Knygos kaina tik vienas do-leris dabar. Paimk adresą syki ant visados. WM. L. MATULIONIS, P. O. West Frankfort, Ill., (U. S. A.)

NAUJIENOS

The Lithuanian Daily News
Published Daily except Sunday by
the Lithuanian News Pub. Co., Inc.

Editor E. Grigaitis

1739 SO. HALSTED ST.,
CHICAGO, ILLINOIS.

Telephone Roosevelt 8568

Subscription Rates:
\$5.00 per year in Canada.
\$7.00 per year outside of Chicago.
\$3.00 per year in Chicago.
5c per copy.

Entered as Second Class Matter
March 17th, 1914, at the Post Office
of Chicago, Ill., under the act of
March 2nd, 1879.

Naujienuos eina kasdien, šiek tiek
nedidelius. Leidžia Naujienuos Ben-
dros, 1739 So. Halsted St., Chicago,
Ill. — Telefonas: Roosevelt 8568.

Užsienamųjų kainos	
Chicago — paštas	
Metams	\$5.00
Pusmet	2.50
Trims mėnesiams	2.25
Vienam mėnesiui	1.75
Vienam mėnesiui	1.80

Chicago — per naktinį	
Vieną kopiją	03
Savaitę	18
Mėnesiui	75

Suvenytose Valstijose na Chicago,	
paštui	
Metams	\$7.00
Pusmet	4.00
Trims mėnesiams	2.00
Vienam mėnesiui	1.50
Vienam mėnesiui	.75

Metuon ir kitur užsienamųjų	
(Atpildai)	
Metams	\$5.00
Pusmet	2.50
Trims mėnesiams	2.25
Piguus reikia siųsti pašto	
Orderiu, kartu su užsakymu.	

Darbininkai ir apšvieta.

Amerikos Darbo Federacijos pildomoji taryba, kuri dabar laiko posėdžius Atlantic City, N. J., nutarė darbuotis, kad pagerintų mokinimo sistemą viešosiose šalių mokyklose. Pirmutinis dalykas, kurio ji ketina rūpintis, yra mokyklų vadovėliai.

Darbo Federacijos viršininkai atranda, kad dabartiniai mokyklų vadovėliai išreiškia klaidingas valdanciosios klasės teorijas apie pramoninį, politinį ir socialinį visuomenės gyvenimą; darbininkų klasės pažvalgomis visai neduodama juose vietos.

Šitai Federacijos viršiniųjų minčiai reikia pilnai priartėti. Gerai, kad jie atkreipė savo dėmesį ir tokį svarbų visuomenei klausimą, kaip jaunuosius auklėjimas. Organizuotieji darbininkai gali daug atsiekti šioje srityje — apie ką liudija tas faktas, kad Amerikos viešosios mokyklos atsirado daugiausia ačiu darbininkų uni-jų pastangoms pereitame šimtmetyje.

Tikslas ir priemonės.

Sakoma, kad jezuitai sugalvoję tokią taisyklę, jogei „tikslas išteisinga priemonė“. Tarp pažangių žmonių priimta labai piktintis šita taisykle. Bet ji nėra tokia bloga, kaip išrodo.

Pagalvojus apie jos prasmę, galima net sutikti, kad ji yra teisinga. Sakysime: gydytojas daro ligoniui operaciją, kuri suteikia jam skausmą arba net stato pavojun jo gyvybei; ji yra negeras dalykas. Bet jeigu nėra kitokio budo ligoniui pasveikti, kaip tikslai per operaciją, tai ji prisiima daryti. Yra geriau kurį laiką pakentėti skausmą, negu palikti be sveikatos visą amžių; yra mažesnis blogumas

pavojus gyvybei, negu mirtis. Taigi tikslas čionai pateisina priemonę.

Dėlto pateisina, kad geras, kuris yra tikslas, yra didesnis, negu piktas, kuris yra priemonė. Jeigu būtų atbulai, tai tikslas nepateisintų priemonės. Išvaizduokime, pavyzdžiui, kad žmogus, nenorėdamas kęsti skurdo, užmuša kokį lobininką ir pasisavina jo turta. Šitokio darbo negalima pateisinti, kadangi, nors skurdas yra blogas dalykas ir kiekvienas žmogus turi teisės vengti jo, bet žmogaus gyvybės sunaikinimas yra nepalyginamai blogesnis dalykas.

Tikslas ant tiek pateisina priemonę, ant kiek jisai padengia ją. Todėl smerktina yra ne pati jezuitų taisyklė, o tikslai tam tikras jos „pritaikymas“. Jezuitai praityje (dažnai dar ir šian-die), prisidengdami tuo, kad „tikslas pateisina priemonę“, vartodavo šlykščiausių įrankių kovoje su savo priešais; pas juos, vadinasi, ta taisyklė iškrūpo į visai ką kita, būtent į tai, kad tikslo atsiekimui yra visos priemonės geros.

Ant nelaimės tečiaus, šitos nedoros jezuitų taktikos laikosi neretai ir žmonės, kurie su juodąja armija, rodos, neturėtų turėti nieko bendra. Tarp pažangių žmonių ir net tarp socialistų nuolatos tenka pastebėti, kaip jie asmeniškose kivi-ruose ar idejiniuose susikirtimuose vartoja prieš vieni kitus žiauriausių ir purviniausių kovos įrankių. Kuomet paklausi šitaip besikovojančių tarp savęs žmonių, kodėl jie taip elgiasi, tai jie atsako: „Todel, kad kitokių būdu negali įveikti savo priešą!“

Kas negali doromis priemonėmis įveikti savo priešą, tas gali but tikras, jogei jo ir tikslas yra nedoras.

Apžvalga

KOMUNISTŲ ITAKA SMUNKA.

Brooklyno „Laisvė“ aprašo nepaprastą rubsiuvių unijos skyrių, 45-to ir 58-to, susirinkimą. Tuos skyrius per keletą paskutinių metų kontroliavo komunistai-bolševikai. Bet dabai dalykai virto kitaip.

Susirinkimas pirmiausia svarstė klausimą, ar ne prašalinti iš svetainės „Laisvės“ korespondentą, kuris tenai buvo, kaip paprastai, atėjęs. Didžiama balsų nutarė prašalinti.

„L-je“ mėginama kiek galint nudaikinti šitą nemalonų jai incidentą, bet ir iš to aprašymo, kuris joje tilpo, galima numatyti, kad komunistų organo šalininkai prakišo, nežiurint to, kad jie vartojo visokią „strategiją“. Reikėjo daryti du kartu balsavimą ir rinkti naujus balsų skaitytojus, kad patyrys tikrą susirinkimo nusistatymą.

Toliaus buvo renkamas pirminkas. Į tą vietą stengėsi išsiskverbti du „laisvininkai“, Bekampis ir Buivydas; bet pirminku tapo išrinktas drg. Glaveckas, kurio komunistai labai neapkenčia, kadangi jisai yra L. S. S. 19 kp. narys.

Svarbiausias dienos klausimas buvo badaujančios Rusijos šelpimas. Susirinkimas pritarė šel-

pimui, bet didelių ginčų jame kilo dėl to, kokių būdu šelpiti. Brooklyno komunistai jau turi tam tikrą šelpimo komitetą, kuris renka aukas ir rašo atsisaukimus į visuomenę, bet susirinkimas priėmė ne jų planą, o nutarė veikti pagal generalės A. C. W. of A. valdybos instrukcijas — nežiurint to, kad „Laisvė“ su savo palikalais be paliovos šmeižia rubsiuvių unijos vyriausybę.

Taigi komunistai pralaimėjo visuose klausimuose. Reikia, Brooklyno rubsiuviai jau ima atsipeikėti. Priežastis to yra ne tik bendras komunistų įtakos puolimas, kuris apsirėškia paskutiniu laiku darbininkų judėjime, o ir tiesioginės lietuvių rubsiuvių žiniose apie Rusiją.

Vienas brooklynietis praneša mums, kad į tą koloniją ateina laisvų iš Lietuvos ir Latvijos, nuo buvusiųjų amerikiečių rubsiuvių, kurie buvo nuvykę sovietų Rusijon steigti komunizmo pamatus rubų siuvimo dirbtuvė; jie tenai tečiaus ne tik tiktai negalėjo nieko atsiekti, bet dar turėjo bėgti iš Rusijos ir tapo apipiešti komisarių. Šitie laisvinkai, pasak to brooklyniečio, daugiausia ir prisidėjo prie to, kad ėmė kilti „jei ne revoliucija, tai bent maištas prieš komunistus.“

„Laisvė“ veikiausia taip pat žino apie tuos laisvius, kadangi ji neseniai rašė straipsnius apie tai, kad amerikiečiai, nuvykusieji Rusijon, randą ne tą, ko jie tikėjosi, ir pyksta ant bolševikų. Ji perspėjo norinčius keliauti Rusijon nuo klaidingų svajonių ir aiškino, kad Rusijoje ne pyragai laukia amerikiečių. Bet, žinoma, negalima laukti, kad ji spausdintų tokius laisvius, kuriuose peikiama bolševikų tvarka — nes tai yra „buržuaziški melai“.

NESILIAUJA ŠMEIŽĖS.

P-as Kaz. Jamontas nesiliauja šmeižes „Naujienuos“ redaktorių vietinėje komunistų ir klerikalų spaudoje. Kaip aną kartą sakėme, vesti polemiką su juo mes neketiname. Bet jam bus parodyta, kad žmogaus vardo purvinimas nevisuomet yra pelningas biznis.

Badas Rusijoj.

Du didžiausi Vokiečių socialdemokratijos lyderiai, Edvardas Bernsteinas ir Karolis Kautskis, paskelbė savo parašais šitokį atsisaukimą badaujančiųjų Rusijos žmonių reikalui:

„Sujudinęs šauksmas pagalbos, kuris ateina iš Rusijos, privalo būti užgirstas visur. Milionam žmonių grumoją tiesiog bado mirtis! Be to, šalį siaučia taip plačiai, kaip jau senai nesiautė, cholera.“

Visi gyventojai netenka jėgų dėl pasibaisėtinų kančių.

Pagalba Rusijos žmonėms yra būtinas privalumas kiekvieno žmogaus, turinčio žmoniškų jausmus. Akivaizdžiai baidosi nelaimės privalo nuslinkti į šalį visi nesutarimai ir visi partijiniai priešingumai kaip svetur, taip pačioj Rusijoj. Rusų valdžia, kuri atsisaukia į visas partijas, esančias už Rusijos ribų, galėtų atsiekti didžiausių pasekmių, jeigu prie jos prisidėtų balsai visų norinčių jai padėti elementų, nežiurint kokiom partijom jie priklauso. Reikia leisti visiems liuosai ir balsiai išsireikšti.

Beto, dėl vargo pačios Rusijos nereikia užmiršti tų šalių, kurias ji neseniai užgriebė. Mes kalbame apie Kaukazą, Gruziją, Armeniją, Arzebedžaną ir Turkestaną.

Šitos šalys, užgrobtos, nutekios ir paverptos 200,000 raudojosios armijos, greitai žengia link to paties skurdo ir nelaimių, kurios dabar viešpatauja Rusijoj. Bet šitos šalys nemaldauja pagalbos. Jos trokštė tik vieno dalyko: kad joms būtų leista išvystyti savitarp-

nė parama, kad visi raudonarmiečiai taptų prašalinti ir kad būtų sugrąžinta laisva savivaldybė.

Butų griežčiausias prieštaravimas, jeigu Rusija laikytų uždejus jungą ant svetimų tautų, maldaudama tuo pačiu laiku pagalbos iš visų pasaulio tautų nesiskaitant su pažiūra ir visuomeninės tvarkos skirtumais.

Pagalbos teikimas pačioj Rusijoj bus sunkesnis, negu užkariautose šalyse. Nepaprasta sausna naikino javus kaip tik derlingiausiose apskrčiuose, lėlykų ukis visai suardytas, geležinkelių komunikacija sutrukyta, sanitarė miestų padėtis baisi, — pastaraisiais metais dingio visai galimybė palaikyti švarumą.

Kad išgelbėjus šalį iš tokios desperatiškos padėties, būtina reikalingas yra dalyvavimas visų tinkamų darbui tautos elementų, paliosavimas visuomenės iš politinės globos ir politinės sprespaudos.

Rusijai nėra išganymo, jeigu nebus jai sugrąžinta laisvė!

Bet reikalinga taipgi pagalba iš lauko. Ir negalima šitą pagalbą statyti priklausomybės nuo politinių sovietų respublikos santykių. Kelta balsai, kad esanti šiuo laiku valdomoji sistema kalta yra nelaimės didume. Šitie balsai neprivalo kenkti pagalbos darbiui ir slopinti norą gelbėti. Juo labiau, kad kalba eina tiek pat apie mūsų pačių gelbėjimąsi, kiek apie gelbėjimą Rusijos gyventojų. Epidemija Rusijoj taip didi, kad grumoją persimesti toli už Rusijos ribų, jeigu nesigriebsim laiku energingiausių priemonių jos sulaikymui.

Kada namas dega, neklusaiama, ar nėra dėl gaisro kaltas pats šeimininkas. Pirmiausia stengiamasi išgelbėti tai, kas dar galima išgelbėti, ir kaip galima greitai užlieti ugnį.

Ir todėl mes vis širdimi priitariame šauksmui:

—Gelbėkit nelaimingą, alkana Rusijos liaudį, ji neprivalo kęsti už savo valdonų nuodemes.

O į valdonus mes krepiamės sekamu šauksmu: sutraukykite retežius tautų, ant kurių šian-die Rusijos valstybė yra uždejęs savo leteną; paliosuokit jėgas, kurios veržiasi, idant palengvinus likimą alkanų ir nelaimingų, idant išgelbėjus juos!“

Musų tarpe.

Del Nario aprašymo L. S. S. 4-tos kuopos susirinkimo.

Įvykusį rugpičio 21 d. L. S. S. 4-tos kuopos susirinkimą korespondentas Narys aprašo Naujienuos 196 num. ne visai taip, kaip dalykai buvo. Nario aprašymą perskaitęs negali sau įsivaizdinti, kokių tikslų taip informuojama, ar jo, kaip L. S. S. nario, manymu dėl organizacijos naudos? Bet man rodos, kad taip gali rašyti tik socialistų priešai. Socialistų socialistų veikimas taip atbulai aprašyti visai netinka, nes jis turi nusimanyti, kad kraipymų dalykų darbininkų nesuorganizuosi. Gi tas paprotys skubotai įvardyti asmenį, kurs kiek netinkamai kartais išsitaria musų tarpe, tai niekas daugiau kaip kėlimas neapykantos, ardymas vienybės. Man regis, kad tie asmeniniai kivičiai tai mažmožis, jie bus tinkamai draugiškai išrišti, jei tik mes laikysime sau už pareigą panaudoti kiekvieną progą tam, kad musų organizacijos palaikys draugiškumą ir solidarumą teisybės pamatais. Visados buvo ir yra tokių narių, ir jų nestokuos nei ateityje, kurie kartais susirinkimuose taip paplepa, kad nei dievui nei velniui; tečiaus, nežiurint to, jei tik išviso veikimas yra pamatuotas gerais, tvirtais principais, organizacijai tas nieko nekenkia. Musų organizaci-

ja tokiais principais ir remiasi, delto ji yra musų mokykla, mes turime progos joje mokintis ir mokinamės. Tik turime žiūrėti, kad viskas, ką sakome ar rašome, eitų organizacijos naudai. Dėlto tai ir matau reikalo pastebėti d. Nario pakildas, — nors jos nesvarbios, kuomet nutyli, bet labai svarbios, kada viešai laikraštyje skelbiamos.

Drg. Narys kalba apie kokią tai komisiją, kuri buk išdavusi raportą apie bylos vedimą su komunistais del 4 kp. knygyno. Tas dalykas jau užbaigtas ir jo koki komisija jokio raportu nedavė. Kaip Radžius, taip ir Vainauskas paleidžia žodžius, lyg būtų ne iš jų burnos, o iš kieno kito. Radžius: Draugai, aš įnešu rinkti komisiją, nes mat Grigaitis skėbavo, tai reikėtų patirti, ar tikrai taip. — Vainauskas: Draugai, ką darysim, kad musų pildomasis komitetas bėga svetimon, musų priešių spaudon? — Kaip Radžius, taip ir Vainauskui buvo pastebėta, kad jiedu niekus kalba. Radžius, buvo paaiškinta, ką reiškia skėbas, ir prigrasinta, kad daugiaus jo nevertotavo d. A. Kazlauskas, sakydamas, kad jis to komiteto narys, bet kiek žinas pildomasis komitetas nieko apie tai nežina; jei sužinotų, tinkamai nubaustų tokį pildomojo k-to nari.

Drg. Narys sako, kad d. Vainauskas įvardijęs „kas nubėgęs, bet tai netiesa, galimas dalykas, kad jis mane taip, bet nutylėjo. Paskui vėl, ar dera dėti laikraštini šitoki dalykai: „Aš girdečiau, jog pildomajame komitete esą tokių narių, kurie daro suokalblius su komunistais ir bendrai sprendžia, kuriuos sąjungiečius braukti laukan“. To ilau sėka visi vardai — tie patys, kurie buvo paskelbti komunistų lapelyje. Komunistai jau keli metai kaip socialistus, visai šmeižia, mes visi apvertinome jų tas nesąmones, na, o dabar jau bandoma daryti faktų! Argi šitaip mes organizuojame darbininkus? Ar taip stipriname organizacijos jėgas? Ar tuomi atsieksime ką gera?

Vieną dalyką turiu pastebėti, būtent, kad tie viršminėti žodžiai tai yra Sinkaus, kuris, kiek aš jį žinau, nusistatęs taip: vieni — skėbai, kiti — komunistai. Tečiaus, nežiurint to, tarp protaujančių socialistų išsietės ir tokie. Musų privalumas talaikinti, kuopti į vienybę, o ne skirstyti. Todėl, po rimtų svarstymų, tapo komisija išrinkta, kurios privalumas yra surasti budus, kad tie asmeniniai kivičiai taip greit išsirišyti juo draugiškiausiai, kad ir vėl uždydėtų tarpusavio meilė. Tuomet musų veikimas bus daug našesnis, daug energingesnis, sparčiau šimteriopai augs musų organizacija. Aš to linkiu nuo širdies; o ar jūs, d. Narys, ir jūs kiti korespondentai ar taip pat linkite jai to? Jei taip, tai, brangūs draugai, bukite organizacijos darbuotojais, stengkitės neužsiimti menkniekiais, pastebėkite svarbius dalykus ir teisingai viską praneškite, kad būtų sveika organizacijai, o pasekmės bus geros, nesusipratimams nebebus vietos.

L. S. S. 4 kp. sekretorius
J. B. Aglinskas.

„Social-pardavikas“, anot komunistų, Vokietijos prezidentas Ebertas paliosavo iš kalėjimo 42 komunistu, nuteistu sunkiem darbam, už dalyvavimą komunistiniame sukilime Centralinė Vokietijoj pereitą kovo mėnesį, kad nuvertus valdžią.

Kada-gi darbininkų „draugai“ komunistai paliosuos iš Rusijos kalėjimų socialdemokratų, socialrevoliucionierių ir anarchistų, kurie jokių sukilimų nevelė, o tik kritikavo komunistų darbuotę, gi daugely atsitikimų laikomi kalėjimuose vien todėl, kad buvo darbininkų iškinti ton ar kiton sovietų įstaigon? —

SVEIKATOS DALYKAI.

NAKTINIS KLaidžiojimas.

(Lunatizmas)

Žmonės sako, kad mėnuliui mažą vaiką užgavus šisai ima miegodamas vaikščioti, galis eit ir per vandenį ir per ugnį, tai jam niekas nekenkia. Kai tokio klajūno niekas neužkabina, tai jisai pavaikščiojęs vėl atsigula ir pabudęs nieko apie tai nežino. Kaip tai ištikro yra?

Yra labai jautrių žmonių, kurie ir budėdami negali dorai savo judėjimų valdyti. Ką jie pamislija, tai tuojau rankų skėteriojimu, veido judėjimu, kalba, ir kitokiais regimais budais visiems parodo.

Dauguma žmonių sugeba susturėt neišreikšdami savo minčių. Kai kurie tokių jautruolių ir bemiegodami apsisapnavę neišlaikę nevykndami savo sapnų. Sveikas, paprastas žmogus sapnus atlaiko nesikeldamas iš lovos. Juk visi yra matę tokių žmonių, kurie per miegus kalba, klykia, net daužosi, nerimauja. Tokiems tik vienas žinksnis sapne keltis iš lovos ir tt. Ne vienas taip ir daro. Tai jau ir bus mažas lunatizmas.

Ar gali lunatikai be bėdos stebuklus daryti — eiti per ugnį ir per vandenį? Ne, negali. Tai prasimanymas. Bet stogais vikrai laipioti, pačiu stadiu upės krantu drąsiai vaikštinėti ir kitokius gana pavojingus darbus atlikti jie gali. Ne kiekvienas budintis žmogus taip pajęgs padaryti, kai lunatikas. Ir patysai lunatikas budėdamas netiki, kad jisai laipiojęs mėnesienai esant pačia pakraige. Kuo išaiškint tokį lunatikų vikrumą? Pirmia, nepaprastu jų jautrumu — tokie dažnai geriau už kitus ir girdi ir mato ir prisilytėjimą jaučia.

Antra, pas juos lyg pranykusi kitų jausmų dalis, kaip baimės abejojimo, pabaudos. Lunatikas lyg fanatikas yra atsidavęs vienam reikalui sapno mintims vykinti. Kiti dalykai jam neb taip rūpi. Yra keistų pastebėjimų apie lunatikų darbus. Vienas daktaras prigulęs popiet buvo pakviestas prie gimdančios moters, kur atlikęs sunkią operaciją, ilgą laiką dar pasidarbavęs begaivindamas apmirusį kūdikį, sugrįžo laimingai viską atlikęs namo ir vėl užmigo. Pabudęs nieko neatsiminė apie atliktą darbą.

Vienas advokatas niekaip negalėjo sugalvoti kaip teisme apginti sunkią bylą. Daug privargęs užmigo. Neužilgo žmona pastebėjo, kaip jisai iš lovos nuėjo prie rašomojo stalo ir ėmė rašyti. Paskui vėl atsigulė. Atsikėlęs sakėsi jis žmonai, kad sapne jisai išradęs, kaip ta byla ginti, bet negalys atsiminti. Tada žmona nuvedė jį prie stalo ir parodė jo sapno darbą. Byla buvo gerai išspręsta ir teisme toliau laimėta, bet advokatas neatsiminė, kaip buvo rašęs tą reikalą.

Yra lunatikų, kurie dažnai pasiduoda lunatizmui ir tokie gyvena lyg dvejoju dvyasios gyvenimu, lyg dvi sielas turėdami, kuriėdvi nepasipažįsta viena su kita ir neatmena viena kitos veikimo. Toksai asmuo įkliuvęs į lunatizmą ima atsiminti, ką buvo daręs kitais pirmiau buvusiais lunatizmo priepuoliais, toliau pabudęs vėl ima skaityti tik su budėjimo gyvenimu.

Ar nuo mėnulio užgavimo priklauso lunatizmas? Šiek tiek taip, nes mėnesiena labiau gali sujudinti lunatiką, negu tamsa.

Ar lunatikai sveiki ar ligisti žmonės? Tokie asmenys skaitomi pusiau sveiki, kurių nervai apsilpę, kurie turi neurastėnijos ar isterijos ligą.

Šiek tiek galima lunatikai ir pagydyti. Pagaliau galima dar pridėt, kd yra tokių silpnanerių žmonių, kuriuos galima tam tikrais budais paversti lyg lunatikais. Kaibama apie panašų į lunatizmą apsirėškimą — apie

somnabulizmą. Tai priklauso prie didelės medicinos mokslo šakos, hipnotizmu vadinamos. Apie tai prirašyta jau daugybė knygų, trumpai sunku išpaskoti. Šiek tiek buvo tai gvil-denta „Sveikatos“ 1912 m. Nr. 5. — (L. Uk. „Sveikata“)

Niekio be priežasties.

[Is Federuotosios Presos]

WASHINGTON. — Kaip žinia, darbdaviai pradėjo skelbti kryžiaus karą merginoms, kurios kerpa plaukus. Taip, New Yorko vertėivos pareiškė, kad jie pašalinsią tas stenografes, kurios kerpa plaukus. Kodel tai daroma. Štai kodel. Pirmia iš Chinijos buvo įvežama kas mėnesį 220,000 svarų žmonių plaukų. Jais dabindavosi Amerikos moterys. Kada gi jėjo į madą plaukų kirpimas, tai plaukų įvežimas nupuolė iki 7,000 svarų mėnesiui.

Pereitų metų birželio mėnesį plaukų buvo įvežta už \$196,000, o šių metų birželio mėnesį plaukų beįvežta tik už \$14,000.

Ką visa tai reiškia? Štai ką — plaukų vertėivoms grėšia bankrutas. Kad išgelbėjus savo kolegas nuo bankruto nelaimės, kiti vertėivos ir šokosi jiems į pagelbą. Kuomet merginos nebegalės kirpti plaukų, tasyk plaukų biznis vėl pagerės.

Redakcijos Atsakymai.

J. Beliaskui, Chgo. — 1) J. V. įstatymais uždrausta Kinų darbininkams atvažiuoti Amerikon, bet leidžiama atvažiuoti augstesnių klesų kiniečiams — turistams, pirkliams, įvairiems valdininkams valdžios reikale, mokytojams, studentams etc. Juodo darbo darbininkai kiniečiai atvažiuoja arba slapta, arba klasingu būdu, apsimetę turistais etc. žinoma, jeigu tik turi tam išteklį. — 2) Kinų restoranai, gal kai kurie jų ir japoniečių laikomi, bet paprastai jų savininkai yra kiniečiai. — 3) Kaip atvyksta kiniečiai vyrai, tuo pat būdu atvyksta ir jų moterys: kas gali, atvira, kas ne — slapta. — 4) Tai yra pasaka, buk kiniečiai ir kiti azijatai gimdą po keletą vaikų ant karto. Jie gimdo po tiek, po kiek ir kaukazinės veislės žmonės, taipgi ir lietuviai. Pasitaiko juk, kad ir lietuvė pagimdo dvynius, o kartais, nors labai retai, ir trynius, bet delto niekas dar nesakys, kad lietuviai aplamai gimdo po kelis vaikus ant karto. — 5) Kinija yra respublika, bet jos prezidentas, renkamas penkiems metams, turi beveik neapribotą autokratinę galią. Dabarnykštis Kinų respublikos prezidentas yra Hsu Sy-čan.

R. N. Baršui. — Ačiu už iškarpat; bet kad mes su lenkų laikraščiais polemikų nevedame ir iš viso jų šovinizistinius straksėjimus ignoruojame, tat nekreipsime domės nei į Dzienniko Chicago skio pliauškalus.

Kliubo Korespondentė, Brighton Pk. — Apie tą susirinkimą įdėjome (Nr. 197) kito ankščiau atsiųstą korespondenciją.

J. Dermeičiui, Sioux City. — Susivienijimo dalykų mes taip smulkiai nesekame, delto į jų klausimą negalime tikrai atsakyti. Reikalingų informacijų jums galėtų suteikti S. L. A. organas, arba centro sekretorius, (307 W. 30th St., New York City).

DR. A. MONTVID

Lietuviai Gydytojas ir Chirurgas
25 East Washington St.
Valandos: nuo 10 iki 12 ryto.
Telephon Central 3862
1824 Wabasha Ave.
Valandos: nuo 6 iki 8 vakara
Rezidencijos tel. Kedzie 7715

Telephone Boulevard 5052

Dr. A. Juozaitis

DENTISTAS
Valandos: nuo 9 iki 9 val. vakara
Seredom 9 v. ryto iki 12. Vakara 6-8. Nedėli, pagal sutarimą.
3261 So. Halsted St., Chicago, Ill.

CHICAGOS :: ŽINIOS ::

Naujienu Administra- cijos Pareiskimas.

Del tu šmeiztu, prasimanymu, pliovonių ir paskali, kuriuos skleidžia apie Naujienas ir jų biznį bolševikai, Jamontas su Strazdu ir keli jų sėbrai, turiu čia padaryti sekamus pareiški-
mus:

1. Naujienu spauštuvė, kaip buvo taip ir tebėra unijinė, tuo tarpu kada mūsų priešų spauštuvės kaip buvo taip ir tebėra GRIEZTAI PRIESINGOS UNI-
JOS IVEDIMUL. Jeigu mūsų priešai įsivestų savo spauštuvė-
se uniją ir mokėtų darbinin-
kams tokias algas, kokias moka
Naujienos, tai ir jų spauštuvės
ir jų laikraščiai neužilgo užsida-
rytu. Jie tą žino ir todėl jie už-
simanė rekti apie palaikymą
unijos mūsų spauštuvėje, vien
tik tikėdamies ir trokšdami, kad
su unijos sąlygomis ir algomis
Naujienos greičiau galų gautų.
Vienok taip tikėdamies jie la-
bai klysta: Naujienos palaikys
uniją savo spauštuvėje ir unij-
nes algas ir 44 ir 36 valandas
savaitėje, o vienok galo negaus,
ir pasiliks didžiausiu ir tvir-
čiausiu lietuvių laikraščiu Ame-
rikoje! NES PLAČIOJI VISUO-
MENE STOVĖJO, STOVI IR
STOVĖS SU NAUJIENOMIS!

2. Po įvykusio nesusipratimo
Naujienų spauštuvėje, dviejų
užinteresuotų unijų viršininkai
paskelbė, jog Naujienu admini-
stracija apsiėmė "mokėti unijos
algas ir pildyti unijos sąlygas".
Tas, žinoma, reiškė, kad Nau-
jienu administracija apsiėmė ir

toliaus "mokėti unijos algas ir
pildyti unijos sąlygas", nes nuo
mokėjimo unijinių algų ir pildy-
mo unijinių sąlygų aš, kaip
biznio vedėjas niekad nebuvau
atsisakęs. Kai kurios sąlygos
buvo nepildomos pačių darbinin-
kų, bet tai jau buvo ne mano
dalykas.

3. Trečioji unija, butent,
presmanų unija No. 3, kuri tu-
ri savo juridikeijoj visas "flat
bed" presus, tokius, ant kokio
yra spausdinamos Naujienos,
buvo apėmusi "Naujienų" presą
dar pradžioj metų ir užėmė vėl,
kada kilo nesusipratimas, nes
tos unijos atstovai iki šiol ne-
pripažįsta unijai No. 7 teisės
varyti Naujienu presą. Gincas
tarp tų dviejų unijų dar nėra
užbaigtas, bet rodos greit užsi-
baigs. Iki to ginčo užsibaigimui
prie Naujienu didžiojo preso pa-
siliko unija No. 7, o prie kitų
presų pasiliko unija No. 3.

4. Kada dėl darbo stoties bu-
vo atleistas vienas darbininkas
(Maikis Page), tai jis pasikun-
dė unijai, kad jis buk be reika-
to atstatytas. Tada pas mane
atėjo unijos No. 16 prezidentas
pasiteirauti, kame dalykas. Ka-
da aš jam paaiškinau dalykų
stovį ir kodėl tapo tas darbinin-
kas atleistas; tai prezidentas iš-
nešė nuosprendį, jog atleidimas
buvo teisingas ir jog aš kitaip
pasielgti negalėjau. — Po to už
poros dienų Maikis Page vėl nu-
bėgo unijon ir apskundė forma-
ną, kad jis vietoj raidės rinkti
ėmęs ir išdrukavojęs kokius ten
plakatus ant mažiuko presuko.
Tada vėl atėjo pas mane unijos
No. 16 prezidentas. Po trumpo
pasikalbėjimo mes su juo vėl
pilnai susitaikėme. Prezidentas
tik apgailestavo, kad tarp mūsų
"lietuvių darbininkų" yra daug
kerštų ir užsivarinėjimų.

Po to, kaip tas darbininkas
nebegalėjo suklaidinti unijos
savo kerštingais skundais, jis
kreipėsi į kai kuriuos darbinin-

kus, Jamonto draugus, prašyda-
mas jų paramos. Savo slaptame
susirinkime jie nutarė reikalau-
ti, kad jis būtų priimtas atgal,
nežiūrint į tai, kad tą klausimą
buvo išrišęs unijos prezidentas.
Dar daugiau: jie sutiko visi-
škai atimesti unijos sąlygas. Jų
pasiūstas delegatas, atėjęs pas
mane, užreiškė, jog jie nepaisys
unijos sąlygų ir dirbs visų uni-
jų darbus be skirtumo, jeigu aš
priimsiu tą žmogų atgal. Aš jų
delegatui užreiškiau, jog tokiu
grafu jie manęs nepapirks ir
jog palaikydamas čia uniją aš
nelaužysiu unijos sąlygų. Po to
jie vėl turėjo slaptą susirinkimą
ir nutarė visai nepaisant unijos
išeiti ant streiko, jeigu aš ne-
priimsiu to žmogaus atgal. Iš
to man buvo aišku, kad čia jau
dalykus veda nebe unija, bet
anų laikų "sovietas", kurio pre-
zidentu buvo ponas St. Straz-
das, dabartinis K. Jamonto sek-
retorius.

5. Kada mūsų priešai, vado-
vaujami žinomų kerštininkų,
umai išpylė kubilus savo pamaz-
gų ant mūsų, o mes negalėjome
žeminties, kad tuo pačiu atsi-
mokėti, aš ėmiau ir su unijos
pagelba užbaigiau ginčą tam lai-
kui, bent iki atvažiuos unijos
No. 16 prezidentas, kurs tada
buvo išvažiavęs iš Chicago.
Dirbti pasiliko visi darbininkai,
vienok visi dabar dirba tik dalį
laiko. Zecerių skyriuje tebedir-
ba aštuoni darbininkai, bet jie
visi mainosi taip, kad kas savai-
tė mokama yra tik tai penkių
darbininkų alga. Tas lyginasi
trijų darbininkų atleidimui. Pil-
ną laiką pas mus dirba tik pre-
smanai ir maileris, nes jų darbo
diena susideda tik iš 6 valandų
prie pilnos augščiausios unij-
nės algos.

6. Naujienos šiandien yra vie-
nutinis lietuvių laikraštis spauz-
dinamas pilnai unijinėje spaus-
tuvėje. Kiekvienas kitas laikraš-
tis yra ne unijinio "išdirbimo"
ir galėtų būti neimamas į ran-
kas bent tu, kurį sakosi esą
unijistais ir stoja už unijas.
Patį-gi tų laikraščių ir lapelių
darbininkai turėtų susiprasti ir
vietoj "drukavojus" bjaurius
šmeiztus prieš Naujienas turėtų
išreikauti sau iš savo revoliu-
cingų bosų bent tokių sąlygų,
kokios yra Naujienose, — bent
apie po \$50 algos į savaitę, pus-
antro ir dvigubą laiką už "over-
time", 36 valandų savaitę pres-
manams, 44 valandų savaitę ze-
ceriams ir tt.

Kl. Jurgelionis,
Naujienų Biznio
Vedėjas.

Lietuviai prigavikai.

Negerais pinigais prigaudinėja
negudrus lietuvių biznierių.

Užvakar viena lietuvių važia-
vo Western ave. gatvekarui.
Apie 26-tą gatvę karan įlipo du
lietuviai, dar ne seni, švariai
pasirėdę, ir netoliese jos atsisė-
do. Manydami, matyt, kad lie-
tuviškai niekas kare jų nesup-
ranta, jie pusėtinaį garsiai
kalbėjos apie savo "biznį" —
prigaudinėjimą žmonių, ypač
negudrių lietuvių biznierių
klastingais pinigais. Iš jų kal-
bos moteriškė suprato, kad jie
užsiima šitokių "biznų": jie
turi pasigaminę klastingų pinigų
ir vaikščioja pas biznierių,
norėdami jų biznį — sankrovą,
etc. — pirkti. Suderėję, jie
įmoka gerą dalį sumos — ži-
noma, netikrais pinigais, bet
taip gerai padarytais, kad ne-
gudrus biznierių klastos ne-
pastebi, — ir išėina. Bet po ke-
lių valandų jie sugrįžta atgal,
pasisako biznieriui, kad jie ap-
simastę kitaip ir jo biznio ne-
beimsią, ir reikalauja savo
įmokėtų pinigų atgal. Jei ne-
gudrus biznierių grąžina jiems
gerais pinigais, gerai: jie pasi-
ima, padėkoja ir išėina. Bet jei-
gu jis bando grąžinti jiems
tais pačiais, taigi jų gautais pi-
nigais, tie šuleriai užsigina,
kad jie tokių pinigų jam neda-
vę, kad tai klainingi esą pinigai,

ir jeigu biznierių tuo jau ne-
grąžinsiąs jiems gerais pinigais,
jie bematant skųsį jį valdžiai
už varymą sukto biznio klas-
tingais pinigais. Ir negudrus
biznierių, bijodamas pakliuti
į valdžios rankas, kad ir verk-
damas, atmoka šuleriams tik-
rais pinigais.

Iš tolimesnio tų šulerių pasi-
kalbėjimo moteriškai paaiškė-
jo, kad trys keturios dienos at-
gal jie derėję pirkti Zakarevi-
čiaus batų krautuvę ant Leavitt
st., bet tasis nepardavęs. Tuo-
met jie važiavę į Town of Lake
pabandyti "biznio daryti" su
vietos lietuvių biznierių.

POLICIJOS DEPARTAMENTO DARBUOTĖ.

Plenuoja įtaisyti signalus.

Policijos viršininkas Fitzmor-
ris ruošiasi prie naujos dar-
buotės. Dabar jis randasi New
Yorko ir yra labai susidomėjęs
to miesto policijos naujai įren-
gtą signaline sistema, kuri jung-
ia visus priemiesčius.

Pargrįžęs Chicagoan virši-
ninkas mano tuo pradėti or-
ganizuoti metropolitinį polici-
jos distriktą, į kurį įeina visi
aplinkiniai miesteliai. Tuo bu-
sią galima tiesioginiai susisiekti
su tokiomis vietomis, kaip
Elginas, Aurora, Waukegan,
Gary ir k. Tai busią galima
lengvai ir greitai areštuoti žmo-
gų, kuris būtų ištrūkęs iš Chi-
cago policijos nagų.

Viršininkas sako, kad šiuo
laiku Chicagoan atkeliauja apie
750 bomų kasdien. Jų tarpe esą
didžiuliu labai nepageidaujamų
ypatų, kurios esančios ga-
tavos veikti bylą apsigynimui
nuo alkio ir bado. Pagelba to-
kios sistemos busią galima iš-
vengti daug blogo. Įtaisyimas
signalinės sistemos atseisias
apie penkis milijonus dolerių.

NAMŲ STATYTOJŲ GINCAS.

Susitaikymas dar toli.

—Kas yra tie žmonės, kurie
drįsta sakyti, kad Jungt. Valsti-
jose darbininkas, priklauso jis
unijai ar ne, negali pasigamin-
ti kontraktų, jei jis to nori? —
paklausė teisėjas Landis kon-
traktorių, kurie yra surišti su
namų statymo algų klausimu.

Klausimas pakeltas dėl du-
dų aptaisytojų ir arbetos dar-
bininkų sutarties vieno punkto,
kuris draudžia unijos nariams
daryti kontraktus. Ernest Bueh-
ler, vienas kontraktorių, pa-
aiškino, kad jie negali leisti
darbininkams imti kontraktus.
Čia teisėjas Landis piktai at-
kirto:

—Tokios restrikcijos nebus
leistinos jokiam kontrakte, su
kurio aš turiu reikalą. Tokios
restrikcijos nėra legališkos. Jos
įžeidžia šio teismo garbę.

NAUJI KALTININKAI.

Paličia kontraktorius ir darbininkus.

Neseniai specialė grand jury,
kuri tyrinėjo grafą namų sta-
tymo industrijoje išnešė apkalti-
nimus prieš kelis darbininkų
unijų vadus ir kai kuriuos kon-
traktorius. Bet tai dar esą ne-
viskas. Thomas J. Peden, val-
stijos advokato pagalbinkas
pranešė suradęs naują konspi-
raciją. Jis sako, kad beveik visi
namų amato unijų biznio agen-
tai, keli kontraktoriai ir unijų
vadai busią traukiami atsako-
mybėn.

Peden jau viešai paskelbė
kai kuriuos darbininkų vadus.
Jų tarpe randasi sekamos ypa-
tai: Thomas S. Kearney, Chi-
cago namų statymo tarybos
prezidentas; Simon O'Donnell,
jo pirmtakumas, Michael J.
Boyll, prezidentas elektros dar-
bininkų unijos, lokalo 134; Mi-
chael Artery, mašinerijų per-
kilnotojų unijos vadas; Timo-
thy Foell, darbininkų unijų ad-
vokatas; ir Joseph Moreshi,
namų statytojų unijos vadas.

(Tasa seka ant 6-to pusl.)

Lifebuoy kvapas, yra
didžiausiu ženklų svei-
katos principo, įdėtu į
muilą.
Reiškia sveikumą ir
gražumą odos.
Kitas muilas neturi to.
Tyras, nedažytas palmų aliejus sutei-
kia Lifebuoy jo RAUDONUMO spalvą

Padarytas
Amerikoj

SVEIKAS
muilas.

Lietuvon ir iš Lietuvos LAIVAKORTES

NAUJIENŲ ofisas parduoda laivakor-
tes ant visų geresniųjų linijų važiuoti
Lietuvon ir iš Lietuvos.

NAUJIENŲ ofisas nepasitenkina vien
laivakortės pardavimu, bet stengiasi
kuogeriausia patarnauti keliautojams ir
visu kuo juos aprupinti.

SMULKMENISKUS paaiškinimus apie
kelionę Lietuvon ir iš Lietuvos Naujienu
ofise duoda laivakorčių skyriaus vedėjas
A. RIPKEVIČIUS, kurs dabartiniu laiku
buvo keliavęs Lietuvon ir atgal, ir todėl
gerai žino ir gali paaiškinti kelionės rei-
kalus.

PASPORTUS išvažiuojantiems Lietuvon
parupina Naujienu ofisas trumpu laiku,
o taip-jau duoda pagelbos aprupinime
taksų.

IŠVAŽIUOJANTIEMS padeda pinigus į
Lietuvos Prekybos ir Pramonės Banką
Kaune, arba išduoda pagal dienos kurso
čekius, kuriuos išmaino Lietuvos bankas
be jokių atidėliojimų ir be jokių nuosto-
lių. Naujienu čekiai Lietuvoj yra ge-
riausi, ką paliudija kiekvienas, kas tik
nuvažiavo Lietuvon.

NAUJIENŲ LAIVAKORČIŲ SKYRIUS

1739 S. Halsted St., Chicago

ELEKTRA

Šviesa ir pajėga suvedame į senus ir naujus namus, taipgi
dirbtuves. Cash arba ant išmokėjimo.
Pirmutinė Lietuvių Elektros Korporacija Amerikoje
THE BRIDGEPORT ELECTRIC CO., Inc.
A. BARTKUS, Pres.
1619 W. 47th St. Tel. Boulevard 1892 Chicago, Ill.

Tel. Monroe 2804

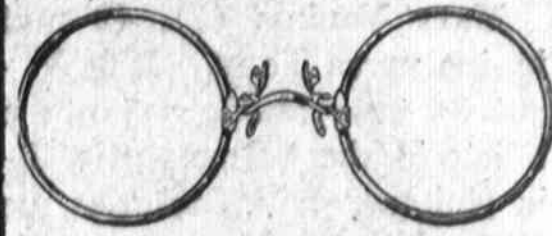
DR. W. F. KALISZ

Specialumas: Moterų ligos ir Chirurgija.
1145 MILWAUKEE AVE. CHICAGO.

DR. A. R. BLUMENTHAL

Akių Specialistas

4649 S. Ashland Ave.
Kampus 47th St.

Dienoms, 9 ryto iki 9 vak.

Ned. 10 iki 12 pietų.

Tel. Boulevard 6487

DR. HERZMAN

IS RUSIJOS

Persikėlė nuo 3412 So. Halsted St.
po No. 3313 So. Halsted St.

Gerasi lietuvių žinomas per 22
metu kaip patyręs gydytojas, chi-
rurgas ir akušeris.

Gydo aštrias ir chroniškas ligas,
vyra, moterų ir vaikų, pagal nau-
jausias metodus X-Ray ir kitokias
elektros priemones.

Ofisas ir laboratorija: 1025 W.
18th St., netoli Fisk St.

VALANDOS: Nuo 10—12 pietų,
ir nuo 6 iki 8 val. vakarais.

Dienomis: 'Canal
3110 arba 367

Naktimis: Drexel
950 - Drexel 4186

GYVENIMAS: 3313 S. Halsted St.
VAL.: 9—10 ryto ir 3—9 val. vak.

T. Pullman 6438

A. SHUSHO

AKUSERKA

Turiu patyrinę
moterų ligose; ru-
patingai prižiū-
riu ligone ir kodi-
ki laike ligos.

10929 S. State St.
Chicago, Ill.

DR. G. M. GLASER

Praktikuoja 30 metų
Ofisas
3149 S. Morgan St., kerta 32 St.
Chicago, Illinois.

SPECIALISTAS:
Moteriškų ir Vyriškų
Taipgi Chroniškų Ligų.

OFISO VALANDOS:
Nuo 10 ryto iki 3 po pietų, 6—8
vakare. Nedėliomis nuo 10—2
po piet.

Telephone Yards 687

DR. CHARLES SEGAL

Praktikuoja 15 metų
Ofisas
4729 So. Ashland Ave., 2 lubos
Chicago, Illinois.

Specialistas džiuvos
Moteriškų, Vyriškų ir
Vaikų Ligų.

OFISO VALANDOS:
Nuo 10 iki 12 val. ryto, nuo 2 iki
6 val. po pietų ir nuo 7 iki 8:30 val.
vakarais. Nedėliomis, nuo 10 val.
valandos ryto iki 1 val. po pie-
t.

Telefonas Drexel 2880

DR. MARYA

DOWIATT-SASS.

Katit sugrįžo iš Californijos ir
vėl tęs savo praktikavimą po No.
5208 W. Harrison St.

Valandos: 8—12 kasdien ir 6—9
vakare išskiriant nedėliadienis.

Tel. Austin 737

DR. P. Z. ZALATORIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Valandos: 10 iki 12 ryto; 1 iki 4 po
piet. 6 iki 9 vakare.

Nedėliomis nuo 9 iki 12 ryto.
1821 S. Halsted St.,
Kampus 18 ir Halsted St.

Canal 257

Naktinis Tel. Canal 2118

DR. P. Z. ZALATORIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Valandos: 10 iki 12 ryto; 1 iki 4 po
piet. 6 iki 9 vakare.

Nedėliomis nuo 9 iki 12 ryto.
1821 S. Halsted St.,
Kampus 18 ir Halsted St.

Canal 257

Naktinis Tel. Canal 2118

DR. P. Z. ZALATORIS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Valandos: 10 iki 12 ryto; 1 iki 4 po
piet. 6 iki 9 vakare.

Nedėliomis nuo 9 iki 12 ryto.
1821 S. Halsted St.,
Kampus 18 ir Halsted St.

Canal 257

Naktinis Tel. Canal 2118

DR. A.J. KARALIUS

Gydytojas ir Chirurgas
VALANDOS: 9—12 ryto
2—9 vakaro.

5503 So. Morgan Street,
Chicago, Ill.

Tel. Pullman 342

DR. L. E. MAKARAS

Lietavio Gydytojas ir Chirurgas
10909 Michigan Ave., Roseland.
Val. 10 iki 12, 2 iki 4 ir 6 iki
8:30 vak.

Telefonas Pullman 856

DR. P. P. ZALLYS

Lietavio Dentistas
10801 So. Michigan Ave., Roseland.
Valandos: 9 ryto iki 12 diena
Nuo 1 po pietų iki 9 vakarų.

"Vaikai nustokite
bereikalingai pėstis —
yra užtekčiai BAMBINO
jum abiem!"

Kudikiai mėgsta jį!
Jie prašo daugiausi!

Net ir mažyčiai žino, kad

BAMBINO

yra geriausia gyduolė visame pasaulyje, kuri duoda galimybės būti
liuosi nuo vidurių užkietėjimo. Ji paveikia per vieną naktį;
lengvai, tačiau tikrai! Aptiekose parduoda po 50c. arba už 60c.
apmokėtu pašto siuntiniu prisiuntiname tiesiog iš laboratorijos.

F. AD. RICHTER & CO.

3rd Avenue & 35th Street, Borough of Brooklyn, New York City

Rusiškos ir Turkiškos Vanos

12th STREET

Tel. Kedzie 8902

3514-16 Roosevelt Rd.

Arti St. Louis Ave.,

CHICAGO, ILL.

SOCIALDEMOKRATAS

Mūsų draugų laikraštis, leidžiamas Lie-
tuvų. — Kaune.

Kiekvienas darbininkas ir Naujienu
skaitytojas gali įsigyti Socialdemokratą savo
mieste nuo Naujienu platintojų-agentų.

Num. Kaina 5 centai.

Socialdemokratą privalėtų perskaityti
visi susipratusieji ir apsišvietusieji lietuviai
darbininkai.

Socialdemokratas labai nuosekliai gina
darbininkų reikalus Lietuvoj.

Socialdemokratas nurodo kokiais budais
darbininkai gali pagerinti savo buvį.

Socialdemokratas labai rupestingai ap-
dirba savo raštus.

Socialdemokratą skaitant galima apsi-
šviesti.

Socialdemokratas taktingai nurodo val-
džios klaidas ir kovoja su ja.

Socialdemokratą visuomet galima gauti
NAUJIENU OFISE,

1739 South Halsted Street, Chicago, Ill.

(Seka nuo 5-to pusl.)

**PASKELBE KARĄ
POLICISTUI.**

Dvi ypotos pašautos.

Mary Youkus (?), 42 metų, ir jos vyras Tony, 528 W. 41 gatvės, tapo abudu pašautu policisto Herbert Burns prie 40-os ir Union gatvių. Moteris persiūta dešinė ranka, vyras — kairia.

Priežastis buvus sekama: Vyras pergabėjęs namo "mūšino" vieton savaitinės algos. Ištuštinę degtinės bonką, jiedu sutarė eiti laukan pareikauti. Maršuodami Union gatve, tarpe 39-os ir 40-os gatvių, jiedu susiginėjo del savo naminį reikalų. Moteris norėjo užbaigti barnius revolveriu. Abudu išsitraukė revolverius. Parsidėjo dvikova. Nė vienas nesusižeidė iki pribuvo policistai John B. lik ir H. Burns. Tuomet jiedu atsuko revolverius į Burns. stvėrėsi gintis. Pasekmė — abu pjiokai pašauti ir nugalėti pavieto ligoninėn. Beto, moters galva suskaldyta. Sako, ji miršanti.

Elektra užgavo motormeną.

Wilson gatvės viršutinis, traukinys nesustojio prie Sheridan road stoties. Konduktorius ėjo klausyti motormano kame dalykas. Atėjęs jis rado jį gulint be sąmonės šale kontrolieriaus. Jis buvo užgautas elektros iš kontrolinio bakso.

Tai nepatriotiška.

—Tai nepatriotiška apieisti savo žmogą ir kudių ir eiti savanorių armijon — pareiškė George F. Rush, apskričio teismo teisėjas, Leslie Dunlap'ui, 6526 Greenwood gat. Pereitą gruodį jo moteris buvo gavus persikiras ir alimonijos, kurios buvusis vyras nemokėjo. Jis teisinosi, tai įvykė dėl negalėjimo gauti darbo. Bet teisėjas to nepaisė — pasiuntė Dunlapą pavieto kalėjiman.

Zhyszko apėjo Ameriką.

Stanislav Zhyszko, sunkus ristikas, pasaulio čempionas, su savo broliu Wladeku apėjo Ameriką. Jiedu keliauja savo tėviškėn, Lenkijon, aplankyti sergančios motinos. Telegrama sako, kad judviejų motina guli ant mirties patalo.

Pasimirė seniausis senbernis.

William C. Gamble, draugams žinomas kaip "Billy", pasimirė užvakar savo namuose, 1210 N. State gatvės, Mirties priežastis — širdies išsiskėlimas. Jis buvus seniausis senbernis Chicagoje — turėjęs 61 metus amžiaus. Palikęs kiek turto. Gaila...

Kas sekamas iš eilės?

Lietuvių Rateliuose

(Atsiųsta)

**Pareikšimas SLA.
II-am Apskričiui.**

Chicago. — SLA. 129 kuopa laikė savo mėnesinį susirinkimą rugs. 7 d., kur buvo išklaudyta raportas delegatų SLA. II-ro Apskr. suvažiavimo liepos 10 dieną š. m. Delegatų raportas buvo priimtas, bet išgirdę Apskričio suvažiavimo priimtas rezolucijas —

NUO \$50.00 IKI \$200.00 I SAVAITĘ.

Reikalingi atsakanti ir teisingi žmonės agentystei. Turi mokėti kiek nors rašyti. Mes užtikriname uždirbti \$50.00 i savaitę ir daugiau. Turite puikiausią progą padaryti pinigų. Moterys taipgi gali dirbti.

Kreipkitės:

35 S. Dearborn Str., Duris 205
Chicago, Illinois.

1) prieš statymą paminklo Amerikos pulk. Harrisui, žuvusiam Kaune malsinant kareivių maištą, ir

2) rezoliuciją, kuria raginama neremti Lietuvos Laisvės Paskolos nei medžiaginiai nei moraliai, —

SLA. 129 kuopos susirinkimas griežtai pasmerkia tas rezoliucijas ir pareiškia savo nepitarimą tokiems Lietuvos priešininkams, kurie taip daro apsimesdami dideliu darbininkumu.

Nežiurint, kad SLA. II Apskritis ir priešingas tokiame dalykui, mes savo susirinkime aukojame paminklo fondui \$5.35.

Valdybos Narys.

NEPRISTATYTI LAISKAI.

Žemiau paduodame sąrašą laisčių, atėjusių iš Europos; del negero adreso, paštas adresatų nesuranda. Kam tie laiskai priklauso, tegul kreipiasi į vyriausiąją pašta, Clark ir Adams gatvė. Reikia klausiti prie "Advertised Window" (lobėj nuo Adams gatvės), pasakant laiško numerį. Laiskus paštas laiko tik keturioliką dienų nuo paskelbimo.

501 Adamovicius Juzaf
503 Andriankienė Mrs M
510 Capas Antanas
511 Čeponiui Kazimerius
514 Chuzas Mickeli
517 Diworunas A
519 Dovedauskas Tonu
526 Glebaucka Aleksu
529 Gudialis Wm 2
538 Jucius Wilem
539 Jutulius Helen
540 Joulionas Jonas
541 Jucia K
542 Jogminas Jozef
543 Jokućonas Jonus
546 Kasparunas Kasparas
551 Kimbras Stanislovas 2
553 Klička F
554 Klowas Stanislawas
562 Lescius Mrs
563 Lebezinckas J
565 Liellis Louis 2
566 Lipaitis Dominikui
569 Macales Elena
573 Miškauckas Zidorius
575 Morkuckas A
578 Narsutė One
579 Nerekui Kazui
580 Nomeiko W
581 Nrvasdekavos Jonas
585 Pananevitz John
588 Peskaitone Katryna
589 Petruskas Kazimeru
590 Petrusonena Klemusia
595 Puchkoris Tony
596 Pukiene Elzbieta
598 Riemas Jonas
603 Shlaustas K A
605 Skimaskus Mike
612 Szorgius Jacob
614 Stalpinini Barbora
615 Stiraite Adelina
616 Stogis P
618 Sungaila Mery
624 Waisvilia Jonas
625 Warasewski Anna
626 Wasilievskene Eva
628 Werilla Ig
629 Weseliene Teresa
638 Zwegas John

Pranešimai

L. S. S. VIII Rajono konferencija įvykė nedėlioj, rugpjūčio 23 d. Aukšto 10:30 val. ryto. Kuopos malonė kito išrinkti delegatus i konferenciją ir iš anksto priręgkote naudingų sumanymų mūsų organizacijos labui.

J. J. Čeponis, Sekr.

West Side. — Liet. Viešas Knygynas, kurį remia dvilika vietos draugijų, tapo perkeltas i naują patogesnę vietą; tai yra ketvirtas namas nuo visiem žinomam M. Meliažs svetainės, po numeriu 2232 W. 23rd Place. Kambariai yra nemaži, gera šviesa. Mylimieji akieyti knygas ir laikraščius kviečiami atsilankyti Knygas galima ir namo nešiti, pripildžius tam tikrą kortą.

— Knygius J. Vilkas.

Chicago Lietuvių Vyrų Choras rengia draugišką vakarėlį subotoj, rugpjūčio 27, Mildos svet., 3142 So. Halsted Str. Pradžia 7:30 v. v. Vakarą rengiamas atsilankymai su Choro pirmininku, kurs apiešia šią šalį ir važiuoja i Lietuvą. Kviečiame visus draugus ir Choro rėmėjus atsilankyti. Bus dainų, muzikos ir šokiai.

Chi. Liet. Vyrų Choras.

Rusų Komitetas Badaujantiems Rusams šelpiti rengia masinį susirinkimą šią subota, rugs. 27, Douglas Park Auditoriume, 3202 Ogden, kampas Kedzie Ave. Pradžia kaip 7:30 v. v. Bus prakalbos įvairių tautų kalbon. Įžanga nemokama. Visoki paaukojimai eina Rusijos badaujantiems žmonėms šelpiti.

— Komitetas.

West Side. — D-ro V. Kudirkos D-ies mėnesinis susirinkimas įvykė subotoj, rugpjūčio 27 d. M. Meliažs svet., 8:00 val. vak. Visi nariai kviečiami atsilankyti. — Nut. Raštininkas

Roseland. — Lietuvių Evangelikų Draugijos rupestis, pėtnyčios ir nedėlios vakarais, Rugs. 26 ir 28, 8 val., brolių Strumilių svet., 107ta ir Indiana Ave. bus gražios prakalbos anglų ir lietuvių kalbomis. Pėtnyčios vakarą bus taipgi graži orkestrus muzika. Kviečiame vietos lietuvius gausiai atsilankyti. — Komitetas.

Racine, Wis. — A. L. T. Sandaros 35 kuopa rengia didelį ir iškilmingą pikniką Rugs. 28 d., 13:00 val. dienos A. Valenciaus svetainėje, 1732 So. Union Ave. Visi nariai atsilankykite, nes yra daug svarbių reikalų aptarimui. Taipgi atsiveiskite naujų narių.

— Valdyba.

ASMENŲ JESKOJIMAI

JIESKAU Vinea Mastekos, Ploščų valsc., Kubilių kauno. Yra labai svarbus reikalas, kreipkita šiuo adresu: JOE ANDRUSAS, K. I. Works, Me.

Aš, Ignacas Stanulis, Kauno rėd., Raseinių apsk., Šimkaičių valsc., Medininkų sodas, norėčiau išgirsti nuo šio draugų bei giminaičių gyvenamą Amerikoje; Bronislovo ir Helenos Daulotų, Pravarų ir Jurgio Radavičių, Bro. ir Antano Tamašausko. Jie visi yra Kauno rėd., Raseinių apskr. Meldžiu jį visų atsiliepti arba kas juos žino malonėkite man pranešti šiuo antrašu: Sibir, Tomskoj gub., Sudzenskaja Kopl, Shaft No. 5.

JIESKAU Kazimiero Shake, paeina iš Kauno rėd., Telšų apsk., Plungės valsc., Varkalų sodas. Meldžiu atsilaukti, nes turiu svarbių žinių iš Lietuvos — mano tamištos tėvų.

PAUL GARIANIS,

P. O. Box 382 Indiana Harbor, Ind.

APSIVEDIMAI.

JIESKAU moteris arba merginos apsivedimui. Esm našys, 40 m. amžiaus, ukininkas, ukė išmokėta, vaikų neturiu. Su laišku prisiuskite ir paveikslą. Atsiuokite: JONAS PUSLENAS, Goodman, Wis.

ISRENDAVOJIMUI

ANT RENDOS 5 kambarių flatas. Visi moderniški įtaisymai; karštu vandeniu šildoma, vanos ir tt. Puiki gyvenimui vieta, gera transportacija.

9215 S. State St.

JIESKO DARBO

JIESKAU darbo i restaurantą už veiterį, esu gerai patyręs. Darbo valandos turi būti neilgesnės, kaip nuo 7 v. ryto iki 4 ar 5 po pietų. Reikiant tokio darbininko praneškite: J. A. STROLIS, 5428 S. Wood St.

Tel.: Republic 4151.

SKALBĖJA nori pamiti skalbinius namo skalbimui. Kam tokios reikia, patarnausiu.

656 W. 18th St.

Basementas iš fronto.

REIKIA DARBININKŲ**MOTERU**

REIKALINGA veiterka ir veiteris i Victory restauraną. Darbas ant visados, mokestis gera.

Atsiuokite: 158 W. 31st St.

MRS. ADOMAITIS,

Tel.: Blvd. 4236

REIKALINGA MERGINA**DIRBTI DENTISTO****OFISE.**

DR. P. P. VEZELIS,

4712 S. Ashland Ave.

REIKIA 40 patyrusių merginų prie žiuristų siuvimo, spēka varomoms mašinoms. Taipgi prie specialės mašinų merginos. Gera alga. Atsiuokite: SOKPIN BROS., 4601 Wentworth Ave.

REIKIA moterų pardavėjų. Patyrimas nereikalingas. Uždirbti galima nuo 10 iki 15 dolerių i dieną. Galima dirbti visą laiką arba liuosomis valandomis. Atsiuokite tuojau, nuo 9 iš ryto iki 5 val. vak. UNITED TRIFT ASS'N, 3249 S. Halsted St.

REIKIA merginos. Darbas grosernėje, kuri mokėty anglų, lietuvių ir lenkų kalbas. Gera mokestis. 2201 W. 21st St.

REIKIA DARBININKŲ**VYRU**

REIKIA agentų pardavinėti labai naudingą daiktą. Galima gerai uždirbti pardavojant dienomis arba vakarais. Patyrimas nereikalingas. Atsiuokite: 3130 W. Harrison St.

AGENTŲ REIKIA LIFE INSURANCE.

Labai gera propozicija, nes kiekvienas žmogus gali uždirbti nuo \$50 iki \$75 i savaitę. Kvalifikuotoms mokesime savaitinę algą. Atsiuokite tarpe 9 ir 11 pirm pietų.

COMMONWEALTH LIFE

INSURANCE CO.,

431 S. Dearborn St.,

Room 911-912

Tel.: Wabash 8415.

REIKIA vyrų pardavėjų. Patyrimas nereikalingas. Uždirbti galima nuo 10 iki 15 dolerių i dieną. Galima dirbti visą laiką arba liuosomis valandomis. Atsiuokite tuojau, nuo 9 iš ryto iki 5 val. vak.

UNITED TRIFT ASS'N,

3249 S. Halsted St.

PARDAVIMUI

PARDAVIMUI saliuonas geroj vietoj, maištytų tautų apgyventa. Biznis nuo senų laikų įdirbtas. Pardavimo priežastį patirsite ant vietos.

2235 W. 22nd St.

PARDAVIMUI saliuonas, labai geroj vietoj; biznis eina gerai, tarpe maištytų tautų. Turi butą, parduotus šią savaitę. Priežastį pardavimo patirsite ant vietos. Atsiuokite: 1857 W. 13th St., Chicago.

PARDAVIMUI saliuonas geroj vietoj ir gerai apmokamas biznis. Savininkas apleidžia miestą.

6945 S. Ashland Ave.

PARDAVIMUI saliuonas su namu. Galima pirkti vieną saliuoną arba pusę.

4406 S. Wood St.

DIDELĖ progą geram žmogui. Parduodu buclernę ir grosernę su namu, visokių tautų apgyventa, nauja kolonija. Pardavimo priežastį patirsite ant vietos. Atsiuokite: 6059 S. Kedzie Ave.

Tel.: Prospect 5590

PARDAVIMUI saliuonas labai geroj vietoj, visokių tautų apgyventa. Kito saliuono nėra per 6 blokus aplinkui. Arti dypo, netoli Runtauzės ir geležinkelio. Biznis išdirbtas per daug metų. Savininkas eina kitan biznin.

2125 W. 63rd St.

EXTRA!

Pardavimui grosernė ir buclernė. Pigiai. Važiuoju Lietuvon. Priešais šv. Kryžiaus bažnyčią.

4551 So. Hermitage Ave.

PARDAVIMUI buclernės fixtures, gerame stovyje; parduosiu už pirmą pasikloimą. Atsiuokite i Naujienos No. 379.

PARDAVIMUI saliuonas arba pusę jo, apgyventa visokių tautų. Pardavimo priežastį patirsite ant vietos.

2114 S. Halsted St.

PARDAVIMUI saliuonas geroj vietoj, biznis gerai eina, visokių tautų apgyventa. Parduosiu pigiai — už pirmą pasiūlymą. Pardavimo priežastis, savininkas važiuoja i Lietuvą. Atsiuokite greitai.

1435 W. 47th St.

PARDAVIMUI saliuonas su barais, pigiai geroj vietoj arti teatro, visokių tautų apgyventa vieta. Priežastį pardavimo patirsite ant vietos. Atsiuokite greit.

CHAS BASKIS,

307 Kensington Ave.

PARDAVIMUI saliuonas, geroj vietoj, biznis išdirbtas per daugelį metų. Parduosiu pigiai, iš priežasties nesveikatos. Atsiuokite pas savininką ar bartenderį.

5301 S. Halsted St., Chicago.

PARDAVIMUI buclernė ir grosernė maištytų tautų apgyventoj vietoj, biznis cash.

Atsiuokite:

J. D.

2241 W. 21st St.

PARDAVIMUI saliuonas; priežastis važiuoju i Lietuvą.

1715 W. 46th St.

PARDAVIMUI SOFT DRINK PARLOR. PIGIAI. ANT KAMPO.

900 W. 21st St.

PARDAVIMUI

PARDAVIMUI buclernė ir grosernė Brighton Park apieilinkėje. Pardavimo priežastis liga. Atsiuokite i Naujienas No. 381.

PARDAVIMUI saliuonas geroj vietoj, arių ir lietuvių apgyventoj. Pardavimo priežastį patirsite ant vietos.

3758 S. Normal Ave.

PARDAVIMUI soft drinks, kendžių, cigarų, tabako ir kitų smulkmenų krautuvė. Su viskuo — fixtures.

1971 Canalport Ave.

PARDAVIMUI grosernė ir buclernė, lietuvių kolonijoj, biznis geras. Parduosiu greit. Kreipkitės i Naujienų ofisą num. 380.

PARDAVIMUI saliuonas greitai laiku. Geroj vietoj. Apgyventa visokių tautų. Savininkas atdarė naują biznį.

225 W. 21st St.

Kampas 31st ir Wells Sts.

½ bloko nuo Wentworth Ave.

PARDAVIMUI saliuonas labai geroj vietoj, visokių tautų apgyventoj. Pardavimo priežastis, apleidžiu Chicago. Kreipkitės:

5339 S. Halsted St.

PARDAVIMUI buclernė ir grosernė, lietuvių kolonijoj. Biznis senas ir geras. Parduosiu greit ir pigiai, nes važiuoju Lietuvon.

821 W. 34th St.

SU \$400 nupirksite pirmos klesos kriaučių šapą. Pasiskubinkit, nes toki bagenai retai pasitaiko.

5126 W. 29th Pl.,

Cicero, Ill.

PARDAVIMUI fruit štoris, su 7 kambarių pagyvenimu labai geroj vietoj. Parduosiu pigiai, nes išvažiuoju iš miesto.

Atsiuokite:

9342 Cottage Grove Ave.

PARDAVIMUI saliuonas, iš priežasties nesutikimo. Kreipkitės telefonu: Canal 3628.

AUTOMOBILIAI

GERAS BARGENAS. Parduodu 7 sėdynių Buick automobilį. Mašina gerame padėjime, inžinas naujai pertaisytas ir 6 nauji taterjai; arba mainysiu ant loto, arba mažos stubelės.

GEORGE PETKUS,

3402 S. Halsted St.

PARDAVIMUI Elgin Six, 1920 automobilis, visai kaip naujas, parduosiu labai pigiai.

751 W. 31st St.

RAKANDAI

RAKANDŲ BARGENAS. Puikiausią progą jaunai porai; 5 kambarių vėliausios mados rakandai turi but parduoti už bile sąžiningą pasiūlymą. Vėliausiu ir puikiausiu seklyčiai setas, valgomajam kambariui setas, miegrumio setas, kaurai, pastatoma ant grindų lempa davenport, langams uždangalai etc. Viskas nauja; parduosime ant syk, arba atskirai. Taipgi, puikiausius grojikius, pianas su šėpute ir roliais ir didelius, dubeltava springas phonographas su rekordais ir dainanto adata. Viskas garantuota. Neprašėsk šio bageno.

Rezidencija 1922 So. Kedzie Ave.

PARDAVIMUI 5 kambarių rakandai (furniture) mažai vartoti. Parduosiu visus ant syk, arba atskirai. Turi but parduota iki nedėlios, rugs. 28.

1422 S. 49th Ct., Cicero, Ill.

2-os lubos priekis

PARDAVIMUI 6 kambarių rakandai (furniture). Parduosime ant syk ar atskirai. Nupirksite rakandus, gal i gyvent tuose pačiuose kambaruose. Galima matyt po 5 vak. Sub. nuo 12 pietų.

1530 N. Leavitt St.

3-os lubos.

PARDAVIMUI 5 kambarių rakandų vartoti rakandai. Galima pirkti lakimais.

43 E. 100 Pl.,

Roseland, Ill.

RAKANDAI

KELETOS kambarių rakandai: 3 kaurai, odos ir veluro seklyčiai setai, ant grindų lempa, 2 lovos, misingio langų uždangalai ir tt. Parduosime pigiai, jei pirkis tuojau. Kreipkitės

1644 So. Lawndale Ave., Apt. 2.

Tel.: Lawndale 3099.

NAMAI-ZEMĖ

PARDAVIMUI PUKI RESIDENCIJA ROSELANDE,

24 West 108th Street

2 augštų, 9 kambarių ir "sun parlor", viskas naujausios mados; garų šildomas. Randasi ant kampo, lotas 60x160, žviesu iš visų pusių. Apodytas medžiais, krumeliais, ir tt. Labai graži vieta. Garadžius. Iš priežasties mirties savininko, turi būti greitai parduota. Bargasas. Atsiuokite pas A. A. SLAKIS, 19 So. La Salle St. — Tel. Randolph 2898 arba Hyde Park 3395.

PARDAVIMUI PIGIAI murinis namas su dviem pagyvenimais, 5 ir 6 kambariais, su sklepu visokiam padėjimu randasi

545 W. 32nd St.

TIKRAS BARGENAS. \$6,700 nupirks naują murinį namą 4 ir 5 kambarių. Elektros šviesa, maudynė, aukštas cementuotas basementas ir pastogė. Namas randasi gražioj vietoj Brighton Parke. Atsiuokite tuojau, nes parduosime priežastis yra labai svarbi.

SZEMET & LUCAS,

4217 Archer Ave.

PARDAVIMUI 4 pagyvenimų muro namas ant lengvų išmokėjimų. Inešti \$1,000 ar daugiau, likusius kaip rendą. Gyvenk savo name už mažai pinigų. Pateisinių žinių kreipkitės pas K. J. FILIPOVICH,

751 W. 31st St.

PARDUODU cash, arba mainysiu ant namo, loto, biznio ar automobilio. Turu 8 lotus 30x132 užsėta; barne, muro namas, naujo darbo, namą reikia pabaginti; šantės, vanduo, laiku — gyvulių, vieta prie Morgan Park. Nuo 6 iki 8 v. v. Ned. visą dieną

JOE GAIZAUSKAS,